

Zdravíme pana
ANT. KRESLIKA,
Kalifornie

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

THURSDAY, SEPTEMBER 20, 1990

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ČTVRTEK 20. ZÁŘÍ 1990- Čís. 69

Tohle všechno nemuselo být

Karel Kuehnl - rfe

Byly jsme přesně uprostřed parlamentních prázdnin. Hektika předprázdninového zasedání Federálního shromáždění je už jen slabou ozvěnou v naší paměti a budoucí parlamentní diskuse nás ještě nevzrušují. Pravý čas na širší a hlubší zamyšlení nad parlamentem, ale nejen nad ním.

Už první měsíc práce svobodně zvoleného Federálního shromáždění ukázal, že tento zákonodárny sbor zřejmě nedokáže podřídit osobní ambice, politické a ideologické rozpory a národnostní priority společnému cíli. Většina poslanců jakoby se domnívala, že volbami je demokracie hotová a že jde už jen o to, ukázat, kdo je větší demokrat. Bohužel, opak je pravdou. Hotovo není skoro nic a když si do politické praxe promítneme šířku politického spektra, zastoupeného v Občanském fóru a Veřejnosti proti násilí, vidíme, že dveře k rozmělnění parlamentní činnosti do ztracena jsou široce otevřené.

Pavel Tigrid zcela správně řekl, že revoluce je buď sametová nebo revoluce. Svobodně zvolené Federální shromáždění za svou omezenou způsobilost splnit úlohu, před kterou je postaveno, vlastně nemůže. Byla doba, kdy se hovořilo o nutnosti revolučních postupů, bez ohledu na to, zda jsou beze zbytku slučitelné s formálním právem. Zůstalo ale jen u slov. V praxi se prosadila sametová - a nikoliv revoluce. Prosadilo se křečovitě lpění na

Pokračování na str. 4

Joe Lacina a Jerry Jiráček

Velká lež levice Spojených států o mrtvých v El Salvadoru

Reed Irvine and Joseph C. Goulden

Propaganda o zvěrstvech spáchaných během války je mocnou zbraní. Když se Belgičané a Britové snažili dostat Spojené státy do první světové války, vzdor váhání presidenta Woodrowa Wilsona, mamutí "Bílý papír" tvrdily, že Němci zavraždili ženy a děti barbarským způsobem. Wilson měl zdravý rozum, že ignoroval narčení - historie později dokázala, že se jednalo většinou o fabriky - ale šel později do války z jiných příčin. Ale velká lež tvrzená v Bílém papíru, způsobila mu několik nervosních politických okamžiků, jelikož přec jen měla vliv na veřejné mínění.

Americká levice, pracující ve prospěch uchopení se moci v El Salvadoru, a aby donutila Spojené státy k zastavení pomoci této mučené zemi, užívá ve svých snahách současné verze týchž lží o spáchaných zvěrstvech. Tvrdí - a

Pokračování na str. 4

Ronald Reagan promluvil k sovětským autoritám při portrétu Karla Marxe. Muž vpravo byl překladatel.

Československý radiový program

Populární hlasatel československého radiového pořadu Pepa Lacina se odstěhuje z naší oblasti. "Satelite Network", kde Pepa pracuje se studiem v Nokema, Illinois ohlásil před několika týdny, že přestěhuje všechny činnosti do Dallas, Texas. Pepa Lacina, velice populární svým pořadem "Big Bands Program" který je vysílán satelitem do 150 radiových stanic po celé Americe a který cestuje a pohostinsky vystupuje jako zpěvák s různými velikými orchestry se bude muset přestěhovat do Dallas, Tex. Jeho střední a čtvrté radiové programy na stanici WCEV /1450 AM/ byly velice populární mezi českým lidem v širém okolí. Třebaže jsou zde ještě další dva československé programy na téže stanici úterý s Jarmilou Smrčkovou a neděle s Lojzou Kolaříkem/ tyto pořady vprostřed týdne byly velice oblíbené, kde Joe Lacina získal mnoho přátel a následníků, hrál polky a valčíky a sem tam zaběhl i do náladové hudby. Joe je též hudebník a zpěvák, herec s čs. dramatickými kluby a i režisér a též sborníkem. Bude tedy velice postrádán a bylo i nebezpečí, že ten program bude ztracen, nenajde-li se náhrada. Ale jak je možno nahradit Joe Lacinu?

Stalo se tak a náhrada se našla je jím Jerry Jiráček, který diriguje Bohemian Concertinu, známou kapelu, která hraje téměř na všech picnicích a v zimě na tancích v sokolovně. Jerry se pokusí pokračovat v práci, kterou zde Joe Lacina před 7 lety začal, přinášet lidu dobrou muziku. Poslechněte si tedy každou středu a čtvrtek v 8.05 - 8.30 PM na stanici WCEV 1450 A.M. Dopisy, kritiky a i pochvala, jsou vítány.

Moravian Day

Pokračování na straně 3

Zprávy ZE SVĚTA

ZAHRAŇIČNÍ ZPRÁVY PAŘÍŽ - FRANCIE

Associated Press hlásí, že Francie sáhla k represáliím proti Iraku, za nájezd jeho tlup na obydlí francouzských zaměstnanců v Kuwaitu. Vapověděla několik tuctů irackých diplomatů a civilistů. Dále slíbili, že pošle válečná letadla, tanky, helikoptery a 4 tisíce vojáků do Saudské Arábie.

MOSKVA - SSSR

Italský ministr zahraničí prohlásil, že Sovětský prezident Michail S. Gorbačov je připraven obnovit po třidvacetileté přestávce diplomatické styky s Izraelem. Podmínkou je, že Izrael souhlasí se svou účastí na mezinárodní mírové konferenci. Ministerský předseda Izraele Izák Samir vysvětlil, že jeho vláda má v úmyslu účastnit se pouze mezinárodní konference omezené na krizi v Perském zálivu.

ISLAMABAD - PAKISTAN

Veřejný tribunál začal se zabývat obviněními z úplatkářství bývalé ministerské předsedkyně Benazi Bhutto. Její přívrženci charakterizují tuto akci za politický hon čarodějnic. Jak známo, prezident Ghulam Isaq Chan, konzervativec, propustil Bhutto a její vládu 6. srpna. Byl jmenován zvláštní tribunál, který bude soudit případ a má rozhodnout, zda Bhutto a její spojenci mohou se účastnit nových voleb, které byly vypsány na den 24. října.

JOHANNESBURG - JIZNÍ AFRÍKA

Jak hlásí AP z Pretorie, policie oficiálně oznámila zavedení t.zv. "železných pěstí", což je opatření, které má v úmyslu zastavit divoké pouliční bitky v nichž bylo již zabito téměř 800 lidí. Ale Africký národní kongres (ANC) nazývá je "příliš málo, příliš pozdě". Major generál Gerrit Erasmus řekl na tiskové konferenci, že opatření zahrnují vyhlášení policejní hodiny, omezení dopravy pomocí barikád a rozložení většího počtu policie a vojska v černých městečkách, které trpí po dobu asi pěti týdnů výtržnostmi. Černý vůdce ANC Nelson Mandela několikrát žádal vládu o silnější akci i s pomocí vojenských útvarů, aby byl utišen nepokoj. Po schůzi s prezidentem F.W. de Klerkem, Mandela obvinil vládu z vyvolání potyček a varoval před civilní válkou, nebudou-li výtržnosti zastaveny. Erasmus prohlásil: "Pan Mandela chce -železnou pěst-, dáme mu železnou pěst". "Železná pěst" je název kodu operace.

DOMÁCÍ ZPRÁVY

WASHINGTON - D.C.

Greenspan prohlásil, že bankovní ústavy Spojených států nemusí se obávat pohromy velikosti debaklu S&L (Savings & Loans), vzdor vážným problémům, jimiž bankovníctví prochází. Předseda Fed řekl také vyšetřujícímu výboru Domu zástupců, že on sám stojí za myšlenkou zvýšení premii, které banky platí za pojištění vkladů. Jde o akci, za kterou stojí administrace a stále rostoucí množství zákonodárců.

NEW YORK - N.Y.

Pod tlakem programu "prodávat", který byl podnícen skokem v cenách ropy a pověstí o válce v Perském zálivu, ceny akcií ostře spadly. Koncem uplynulého týdne průmyslové Dow Jones poklesly o 43.07 bodů na 2582.67. Dolar šel opět silně dolů, již druhý den za sebou.

Princ Saud al-Faisal, vlevo, saudský zahraniční ministr a jeho sovětský protějšek Eduard A. Shevardnadze, mluví s reportéry v Moskvě. Princ se setkal s prezidentem Michaiilem S. Gorbačovem aby přerokovali záležitost Kuwajtské krise a obnovení diplomatických vztahů přerušovaných před 52 lety.

WASHINGTON - D.C.

Vyjednávání mezi kongresem a Býlím domem o rozpočtových problémech pokračovala na Andrews Air Force Base. Bylo několik náznaků, že dojde k dohodě v otázce několika klíčových bodů. Několik sporných názorů: Daň z přírůstku jmění. Výzkum společného daňového výboru ukazuje, že republikánský plán by snížil zatížení daňových poplatníků s příjmem vyšším než je 50 tisíc dolarů ročně a zvýšil daňové břímě na nižší příjmy. Krátce republikáni chtějí snížení daní pro bohaté a demokraté zvýšení daňových přírůstků pro nejbohatší. Obě strany podporují daní na luxusní zboží. Rozdíly názoru na deňovou politiku se řídí zájmem voličů té které strany.

MOSKVA - SSSR

Sovětské kuřáky bez cigaret říkají "da" Philip Morris a RJR. WSJ hlásí z Moskvy, že "Marlboro cválá, aby zachránil mátušku Rossi. Winston není daleko za ním". Aby bylo zabráněno nejhoršímu nedostatku cigaret v Sovětském svazu za posledních deset let, Philip Morris Cs. a RJR Nabisco Inc., byly požádány Moskvou, aby zásobily SSSR 34 biliony cigaret, což je největší vývozní objednávka v historii obou společností. Za dodání kouře, tyto společnosti obdrží kombinaci tvrdé valuty a zboží na výměnu.

NEW YORK - N.Y.

Organisace profesionálních účetních změnily svůj dřívější názor a nyní podporují navrhovaný zákon, který by vyžadoval auditory, aby oznámili veřejným místům možné protizákonné činy. Návrh má podivnou příchut', neboť jinými slovy je zde požadováno nejen vládou, ale i soukromými zaměstnanci, aby během své práce dělali špionáž a udávali úřadům možné nesrovnalosti obsažené v účetních dokumentech. Ze by Gorbačov vyvážel a prodával této zemi svůj druh sovětského zboží?

WASHINGTON - D.C.

Soudce Soutar, nominovaný předsedící Nejvyššího soudu, přiznal samozřejmě konstituční právo na soukromí. Kandidát však odmítl podrobně vysvětlit, co vše toto právo zahrnuje. Jak známo, dnes nikdo neví co stará dobrá ústava měla a má v úmyslu. Příslušníci kongresu se táží Soutera, a před ním i jiných, aby soudil čin, který nebyl spáchán. Bez svědků a důkazů se nedá soudit.

NEW YORK - N.Y.

Soud zamítl zákaz prodeje knihy, která líčí izraelskou výzvednou službu. Odvolací instance oddělení Nejvyššího soudu ve státě New York, odstranila včera výnos, kterým bylo zakázáno tisku St. Martin prodávat "By Way of Deception: Making and Unmaking of a Mossad Officer" (Cesta podvodu: Stvoření a odstranění agenta Mossadu). Kniha byla napsána Victorem Ostrovským, který se v přítomné době skrývá někde v Kanadě a tvrdí, že strávil dva roky jako agent Mossadu. Několik dnů před tím soudce státního nejvyššího soudu Michael J. Dontzin podepsal rozkaz kterým byl zakázán prodej knihy a také rozkázal (!) vydavatelství v New Yorku, aby odvolalo asi 18 tisíc kopií jež byly již zaslány knihkupectvím. Sezení čtyř soudců rozhodlo, že izraelská vláda nebyla sto dokázat, že vydáním knihy životy jejich agentů by byly ohroženy. Mimoto soudcové také poukázali na tu skutečnost, že jakýkoliv zákaz prodeje knihy by byl neúčinný, neboť asi 1.500 velkoobchodníků s knihami, jakož i kritiků od větších nakladatelství mělo již knihy ve svých rukách.

Zprávy AMERICKÉ

Czechoslovak Daily Herald DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars

3 months \$ 38.00	\$22.00
6 months \$ 70.00	\$35.00
12 months \$125.00	\$65.00

51 Moravian Day

Sunday
Sept. 23rd
1990
1:30 P.M.

UNION
HALL
NO. 150
JOLIET ROAD

ONE BLOCK WEST OF LAGRANGE ROAD
COUNTRYSIDE, ILLINOIS

WELCOMING DANCE WILL BE HELD ON SATURDAY
SEPTEMBER 22, 8:00 P.M. AT SOKOL BROOKFIELD, 3909 PRAIRIE AVE.
BROOKFIELD, ILLINOIS

USTREDNA MORAVSKYCH SPOLKU A NARODOPISNY KROUZEK UMS
srdečně zvou na

51 MORAVSKÝ DEN

který pořádají v neděli 23. září 1990 v Union Hall 6200 W. Joliet Road Countryside, Ill. Bohatý národopisný program zpěvu, tanců a zvyků v původních Moravských krojích. V programu bude národopisná scéna "DOZINKY NA SLOVAC-KU" se zpěvy a tanci. Jako hosté vystoupí též česko-moravská taneční skupina z Milwaukee, WI. Po programu bude taneční veselice. Vyhrávat bude International Brass Band za řízení Charles Macha. Slavná mše sv. bude sloužena v Union Hall v 10 hod. olomouckým arcibiskupem a moravským metropolitou PhDr. Františkem Vanákem za asistence Msgr. Esterky a dp. Víta OSB., s českým zpěvem a kázáním. Začátek programu v 1.30 hod. odp. Vstupné 10 dolarů za osobu. Bohatá domácí kuchyně bude otevřena od 11.30 hod. dop. v dolější místnosti. Stánky s tombolou a upomínkovými předměty. Večer na uvítání hostů v sobotu 22. září v 7.30 hod. v Sokole Brookfield, 3907 Prairie Ave. Brookfield, IL. Hudba Charles Macha. Přijďte s námi pozdravit a uvítat přespolní hosty.

ODSUN SOVETSKEHO VOJSKA

Jana Gavalcová - rfe

Po odchodu víc než půl milionů sovětských vojáků z Československa, Maďarska, východního Německa a Polska, nezůstane po této mnohaleté bratrské pomoci jen pocit ulehčení a radosti ale pokud jde o znečištění životního prostředí, zanechají sovětsí vojáci i přímo katastrofální následky. Jedovatými chemikáliemi znečištěná půda vojenských cvičišť sovětské armády, staré zbraně a munice, právě tak demolované kasárenské budovy ve všech už jmenovaných zemích, jsou skoro nepřekonatelnými problémy znečištění přírody, jejichž vyřešení si vyžádá velkých finančních nákladů, z Maďarska má odejít 52.000 sovětských vojáků, z Československa 73.000. V obojím případě pak do června příštího roku. Odchod z Východního Německa se má uskutečnit do 5 let. Kdy opustí sovětská armáda i Polsko, nebylo doposud rozhodnuto.

V Maďarsku a v Československu zanechají po sobě sovětské jednotky jen zříceniny. Na druhé straně s sebou odvázejí vše, co je jen možné. Podle jednoho maďarského očitého svědka se na letecké základně v Debrecině pokoušeli o demontáž betonových desek z tamní rozjezdové plochy. Z kasáren odvázejí ze střech krycí tašky a ze zdí vylamují okenní rámy. Nakonec zůstávají jen kostry budov. Ještě horší je už zmíněné znečištění přírody. Ve Veszpremu v jihovýchodním Maďarsku, kde je nejvíce sovětských vojenských základen, je země prosáklá uhlovodíky, těžkými kovy a sírou. Jsou obavy, že znečištění proniklo až do spodní vody. Maďarská vláda už také pověřila americkou společnost Martech, aby po odchodu sovětské armády ze země se podílela na očištění 18 základen. Sovětské velitelství se na některých místech pokoušelo zakrýt škody vybetonováním celých areálů.

V případě Československa je situace prakticky totožná. Při odchodu sovětských vojsk velitelství nedodrží předpisy. Rozmísťuje uhlovodíky a jiné jedovaté chemikálie prakticky po všech koutech kasáren a vojenských cvičišť bez ohledu na životní prostředí. To dosvědčil i ministr Bedřich Moldán a prohlásil, že i československá vláda už požádala americké odborníky o pomoc při odstraňování vzniklých škod. To všechno ale bude Československo muset zaplatit z vlastní kapsy, protože sovětská vláda není ochotná uvolnit ani rubl.

V Polsku mezitím podléhá tamních 55.000 sovětských vojáků polskému zákonodárství. Sovětská vojenská letadla mohou např. létat nad Polskem jen s dovolením Varšavy a navíc pouze ve vyhrazených vzdušných koridorech. Každá vojenská základna musí být vybavena čistícím zařízením, aby se tak zamezilo dalšímu znečišťování přírody. V lesích, kde sovětská armáda koná své pravidelné manévry, bude dvakrát do roka kontrolovat stav polská komise.

Československé organizace v Chicagu
srdečně zvou Vás, Vaše přátele a známé
na slavnostní hostinu
pořádanou na počest

Jeho Excelence FRANTIŠKA VAŇÁKA,
arcibiskupa olomouckého a metropolity moravského,
během jeho návštěvy v chicagské oblasti,

V ÚTERÝ, DNE 25. ZÁŘÍ 1990
v Di Nolfo's Banquet Inn
7941 West 47th Street, McCook, Illinois

Program:

6:30 PM - 7:00 PM Seznamovací půlhodinka
(koktejly a jiné barové nápoje placeny hotově)
7:00 PM - 8:30 PM Slavnostní večeře
8:30 PM - 9:30 PM Uvítání a proslov Otce arcibiskupa
Františka Vaňáka a volná diskuse

Čistý výtěžek ze slavnostní večeře bude věnován obnovenému olomouckému semináři

Krajní lhůta rezervací: Reservace na slavnostní hostinu musí být zaslány
NEJPOZDĚJI DO 20. ZÁŘÍ 1990

Vystavení šeků: Šeky laskavě vystavte na:
(Obnos \$35.00 za osobu) Czechoslovak Allied Organizations
Adresa pro rezervace: Vlasta Vicenik
73 North Gilbert Avenue
La Grange, IL 60525

(Zde odstříhnete a zašlete s Vaším šekem na výše uvedenou adresu)

JMÉNO:

ADRESA:

TELEFON:

POČET RESERVACÍ A PŘILOŽENÝ OBOS:
(\$35.00 za osobu)

Chcete-li, můžete uvést jména přátel s kterými si přejete sedět u stolu
(10 osob u každého stolu):

Pořádající výbor:

Svaz českých katolíků, Moravská kulturní společnost, Národopisný kroužek z Moravských spolků, Sdružení čsl. exulantů, Jednota Orel Chicago, Čsl. národní rada, Čsl. ženská rada, klub Domov.

Pokračování zpráv

WASHINGTON - D.C.

Národní program zabývající se bádáním vesmíru, dostal novou ránu. Apropriační podvýbor senátu škrtl téměř všechny nové výlohy požadované Bushovou administrací pro jejich "Iniciativu měsíce a Marxe" a snížil dalších 836.6 milionů dolarů z rozpočtu na vesmírovou stanici. Vesměs se jedná o rozpočet pro rok 1991.

Tohle všechno nemuselo ...

formálně právní kontinuitě, kontinuitě s právem režimu, o němž všichni shodně tvrdili, že byl bezprávný. To se projevilo i na přípravě voleb a na celé konstrukci nynějšího, přechodného politického systému. Místo urychlené volby ústavodárneho shromáždění, třeba už v únoru, volby, která by nutně musela mít zjednodušený, plebiscitární charakter pro a proti, se prosadila fikce politické zralosti. Neexistující politické strany dostaly čas, aby se zorganizovaly a programově diferencovaly. Výsledkem byl ovšem vznik stran se shodnými programy, které se lišily pouze názvy a osobními ambicemi svých představitelů. A kdo se nechtěl připojit k těmto stranám, pro toho byly otevřené dveře v Občanském fóru a Veřejnosti proti násilí, které vzaly pod svá křídla skoro všechna myslitelná politická zbarvení. Těžko se tedy divit, že Federální shromáždění je takové, jaké je a že se množil hlasy, které předpovídají vbrzku nové volby.

Co vůbec může nynější parlament dělat? Neví co dřív, protože musí současně řešit několik protichůdných úkolů. Musí přijímat běžné zákony a usnesení, bez nichž by došlo k ochromení každodenního života. Musí připravovat a přijímat určité zásadní zákony - od ekonomických až třeba po zákon o místní samosprávě. A kromě toho musí pracovat na nové ústavě a na řešení budoucího státoprávního uspořádání. To všechno dohromady daleko přesahuje kapacitu zvoleného Federálního shromáždění. Problém je ovšem ještě horší. Revolučnost prvních dnů po pádu komunistického režimu byla tak rychle vystřídaná fikcí kontinuity právního řádu z jednoho jediného důvodu. Nemělo vzniknout právní vakuum. To ovšem vzniklo stejně a trvá až do dneška. Nejhůře se to projevuje v ekonomické oblasti, ale daleko by se hovořilo třeba i o bezpečnosti. Fikce právní kontinuity prospěla jen široké základně bývalých struktur - od podniků, přes ministerstva až třeba po rozhlas, televizi a CTK. Změnily se pouze špičky, a to ještě ne všude. Dramatická slova výzvy Pražské rady Občanského fóra jsou jen opožděnou a upřímně řečeno nepraktikovatelnou reakcí na všeobecnou frustraci z právně podložené nehybnosti Křečovitě - a jak vidět zcela neúspěšné lpění na formálním právu - by snad mohla ospravedlnit jen stoprocentní důslednost v dodržování tohoto principu. K této důslednosti by na prvním místě patřila tvorba práva v souladu s právem. Jinými slovy, nejprve ústava, jako základní a nejvyšší zákon a teprve potom jednotlivé zákony a nižší právní předpisy. Jakou trvalost mohou mít zákony - a má jich být během dvou let na čtyři sta - které nevycházejí z ústavy? Ústava má být hotova až na konci dvouletého volebního období nynějšího Federálního shromáždění. Bude existovat ústavní soud a už dnes je možné s jistotou předpovědět, že po přijetí ústavy se bude po léta zabývat pouze žalobami na neústavnost zákonů, přijatých před platností nové ústavy.

Formální právo, tak vysoko ceněné na nepravém místě a v nepravou chvíli, jakoby najednou neexistovalo. Zákony se budou přijímat právě v onom obávaném právním vakuu a bude to tím horší, že půjde o vakuum ústavně právní. Tolik potřebná právní jistota, bez níž je například nemyslitelný ekonomický vzestup, zůstane vzdálenou chimérou.

Tohle všechno nemuselo být. Volit se mohlo, znovu opakují, třeba už v únoru. Nebyla by to, samozřejmě, hra na úplné volby se stranami a programy, ale prostá volba mezi demokracií a nedemokracií. Vzniklo by ústavodárne shromáždění, řekněme s půlročním mandátem, jehož jediným úkolem by bylo vypracování nové ústavy, samozřejmě včetně státoprávního uspořádání. Všechno ostatní by se sice muselo odložit, ale posuďte sami, zda by to byl takový rozdíl oproti dnešnímu stavu. V září by se mohlo volit znovu, tentokrát doopravdy a na základě nové ústavy. Federální shromáždění by před sebou mělo normální, čtyřleté volební období a ne zmrzačenou dvouletku a mohlo by se dát do skutečné legislativní činnosti.

V komentáři Svobodné Evropy jsme se zabývali otázkou termínu voleb už 21. prosince loňského roku. Upozornili jsme, na základě celé řady argumentů, že všechno hovoří pro jejich co nejrychlejší uspořádání. Nejde o to, chlubit se teď předvídavostí. Jde pouze o upozornění, že problémy, které hrozí ochromit práci Federálního shromáždění a znehodnotit její výsledky, pokud se k nějakým dojde, bylo možné předvídat.

Dejme tomu, že se nesplní pesimistický výhled, pokud jde o schopnost nynějšího Federálního shromáždění posoudit a včas přijmout všech 400 zákonů a zákonných novel, které má na programu. Dejme tomu, že se podaří zázrak a Federální shromáždění dokáže budoucí ústavu v těchto zákonech anticipovat tak dokonale, že je nebude po jejím přijetí třeba měnit. A konečně dejme tomu, že se v parlamentě podaří skutečně a v nezředěné formě prosadit zákony o radikálním přechodu československé ekonomiky na tržní systém. I v takovém ideálním případě se skutečné změny začnou projevovat přesně v období nových voleb, tedy po dvou letech. Taková je zkušenost se změnami hospodářské politiky ve světě. A protože je jisté, že změny se začnou nejprve projevovat negativně - například v bankrotech konkurence neschopných podniků v nezaměstnanosti a nejspíš i v inflaci - odnesou to ve volbách ta politická seskupení, která do té doby ponosou hlavní politickou odpovědnost. Odnesou to dřívě, než jimi prosazené změny začnou působit pozitivně. A výsledkem může být další obrát v hospodářské politice, zpět k oplakávaným formám státní reglementace.

Ještě není pozdě. Ještě je možné změnit celou filozofii činnosti svobodně

Velká lež levice ...

bez jakéhokoliv odporu - že v desetiletém konfliktu mezi vládou a Farabundo Martí National Liberation Front -FMLN-, zahynulo 70 tisíc osob. Levičáci typicky tvrdí, že většinou šlo o civilisty zabitě vojskem nebo oddíly smrti, jak během květnové debaty o pomoci v Domě zástupců prohlásila Barbara Boxer -dem. z Kal.-

Naše veřejné zpravodajství opakovalo těchto 70 tisíc bez jakékoli kvalifikace, stalo se do kamene vtesaným číslem, které mělo za účel přesvědčit veřejnost, že něco hrozného se děje v El Salvadoru za dolary našich daňových poplatníků.

Tož jak seriózní je to číslo 70 tisíc? Vojenská správa El Salvadoru podala začátkem srpna hlášení o vyčerpávající studii o mrtvých od roku 1981. Skutečné množství mrtvých od té doby, co FMLN začala svou teroristickou kampaň, je uváděno na 32,536, včetně 20,483 FMLN příslušníků zabitých v bojích. Armáda sama ztratila 7,118 svých příslušníků.

Pokud se týká civilistů, armáda udává 4,935 mrtvých, většinou nevinných obětí teroru FMLN. Ve svých snahách o vyvolání zmatků v řadách svobodně zvolené vlády presidenta Alfredo Cristianiho, FMLN zavraždila starosty měst a jiné veřejné představitele. Jednou z nedávných obětí byl bývalý předseda advokátní komory, člověk, který se vůbec nezajímal o politiku. Některé z těchto vražd spáchaných FMLN bylo hlášeno americkými reportéry.

Tož kde vzala tato krajní levice ono číslo 70 tisíc? Hlavním zdrojem je samozvaná a na experty samopasovaná 'skupina lidských práv', zvaná Stráž Amerik, která má svou základnu v New Yorku. Tato Stráž Amerik tvrdí, že její pravidelná hlášení jsou založená výlučně na informacích shromážděných organizací Tutela Legal - Právní vedení -, které se ztotožňuje s římsko katolickou arcidiecézí v San Salvadoru. Avšak nová studie metod Tutela Legal ukazuje, že většina jejího materiálu je falešná. Report 'Politika smrti Manipulace údajů o lidských právech v El Salvadoru', byl napsán Bruce Jonesem, nezávislým novinářem, který pracoval v El Salvadoru. Jones začal podezírat Tutela Legal, protože předchůdce této skupiny, Socorro Juridico, byl rozpuštěn Episcopální -vládnoucí- konferencí katolické církve. Udané důvody byly, že 'přijetím jednostranného stanoviska zapříčinil zmatek a překročil skutečnosti pro 'politické cíle či zájmy skupiny, čímž je mlněna FMLN. Jonese zajímala měsíční hlášení Tutela Legal, a proto je srovnával s hlášeními o denních akcích, které byly rozesílány tiskovou službou armády -COPREFFA-. Zanedlouho odhalil, že Tutela Legal vzala denní zprávy COPREFA a s užitím libovolně zklesujícího jazyka, přeměnila v potyčkách zabitě bojůvky FMLN v 'oběti politického násilí', které se staly 'obětmi indiskriminovaných útoků'. Z 83 případů 'politického násilí', které byly uvedeny v seznamu během prosince a ledna činiteli Tutela Legal, 90 procent 'byly napřed popsány' ve zprávách COPREFA, Tutela Legal se postarala o velmi malý nezávislý výzkum. Vnitřní důkazy raportu samého dokazují, že překroucení skutečností bylo úmyslné. Při vysvětlování smrti vojáků, Tutela Legal užívala následujícího jazyka

'Dva vojáci, jejichž identita nemohla být prokázána, byli zabití během přestřelky mezi členy bojůvek a jednotky Prvního vojenského oddělení v blízkosti oblasti samoty u Aldea Vieja, v soudním okrese San Jose Las Flores, oddělení Chalatenango, 19-20 ledna 1990'. Ale v jiné části téhož hlášení je tento případ popsán pod hlavičkou 'Oběti politického násilí'. 'Tři neznámé oběti indiskriminovaného útoku jednotek Prvního vojenského oddělení během vojenských operací, které se udály v oblasti samoty Aldea Vieja, v soudním okrese San Jose Las Flores, oddělení Chalatenango, 19-20 ledna 1990...'

Casto také radio Venceremos, tajná vysíláčka FLMN se chlubila akcemi proti armádě, které vyústily ve ztrátách příslušníků bojůvek. Avšak Tutela Legal sama je dala do seznamu jakožto 'politické oběti'. V podstatě FLMN dodala lži Tutela Legal - ale žádný americký reportér v San Salvadoru neměl vtip či energii, aby si povšiml ohoho podvodu.

Accuracy in Media dal Jonesův raport k dispozici kancelářím předních novin ve Washingtonu. Do dnešního dne žádné noviny s výjimkou Washington Inquirer, neuveřejnily jedinou řádku o Jonesových nálezech a ani neuveřejnily studii armády Salvadoru, která pojednávala o skutečném počtu obětí. Naše informační prostředky raději papouškují velkou lež o sedmdesáti tisících mrtvých. Přel. J.M.

-Human Events z 15. září, str.č.7

zvoleného Federálního shromáždění. Zakonodárny sbor má pravomoc stanovit přijetí nové ústavy za svou prioritu - a když se mu to podaří, se docela jednoduše rozejít. Nový zákonodárský sbor by pak už mohl být čtyřletý. Znamenalo by to odklad zejména ekonomické přeměny na tržní systém, ale dost možná, že by to byl odklad menší, než jaký reálně hrozí za nynějšího ústavně právního zmatku.

Odstranit strany, to je právě zásada diktatury. Demokracie znamená strany, znamená, že lidé mají právo na různé zájmy a ideály a že se musejí dohodnout

A Švehla

naléhá na Spojené státy, aby se mírnily na středním východě

John Lofton

Je někdo překvapen?

Dámy a pánové, dovoluji vám představit nejlaskavějšího a nejméněššího Vladimíra Posnera - oddaného pacifisty, ovšem pokud se týká vojenské moci Spojených států, abychom si dobře rozuměli. Když s ním měl nedávno program ABC televizní společnosti, zvaný "Good Morning Amerika" (Dobré ráno, Ameriko), interview, bylo lze téměř slyšet, jak se Posnerova kolena přímo třesou strachem při pouhém pomýšlení na hrozné následky, které by mohlo mít užití síly Spojených států proti Iraku.

Vyhlížeje k vážnosti chvíle přiměřeně úzkostlivý Posner, jeden z nejpokrytěčtějších, nejvýmluvnějších a nejučinnějších propagandistů - muž, kterého Phil Donahue nazývá zcela vážně "sovětským komentátorem na televizi a rádiu" prohlásil: "Nechcete vojenský konflikt, protože nevíte kam vás může zavést." Nikdy ne, řekl Vlad Nádherný, nemůžete si přát vojenský konflikt, protože by mohl vést k velmi vážným těžkostem, vezmeme-li v úvahu zbraně, které má Hussein k dispozici.

Ozbrojený konflikt by měl být tou poslední instancí říká. A (buďte překvapeni), pokračuje tato hlásna trouba sovětské propagandy, Sověti mají pravdu, když tvrdí, že je stále ještě příliš časně, než aby se začalo po vojensky - (on ovšem míní náš eventuelní vojenský zákrok, neboť Sověti stále mají v Iraku stovky vojenských poradců a drtivá většina jejich vojenské výzbroje přišla ze Sovětského svazu). Posner vychvaluje sovětský názor jako opatrný a moudrý a navrhuje, aby Spojené státy se chovaly jako část mezinárodní obce a my všichni bychom se toho měli zúčastnit a býti pevními. Tím chce říci, že bojkot Iraku bude pokračovat a že Hussein musí z Kuwaitu ven. Ale v případě, že byste zapomněli co řekl v posledních třiceti vteřinách, Mr.P.opětuje, že cokoliv by bylo uděláno, musí být provedeno politicky a ne vojensky s výjimkou, že jdete a zničíte Irak-tedy něco co on považuje za bláznovství.

Když se jiný host zmíní o tom, co on nazývá částečným problémem - stovky sovětských vojenských poradců jsou stále ještě v Iraku - Posner řekne, tak dobře, my jsme požádali (koho?), aby je všechny dostal ven. A Posner myslí, že všichni se dostanou ven. Posléze předvádí proč je tak účinným jakým je, prodejní Vlad náhle mění předmět. Chtěl by vědět, kolik lidí z těch, kteří stojí v opozici proti Iraku mají skutečný zájem o olej a lidská práva? Ci je to všechno, co se týká (polyká vzduch) politiky? Cítí, pokračuje, že hluboko dole každý má svůj vlastní zájem - zájem Spojených států je trochu rozdílný od zájmů Sovětského svazu (což ovšem znamená, aby Spojené státy neměly žádných vojenských poradců v Iraku, Spojené státy nezásobily Irak většinou jeho vojenského materiálu).

Dále, říká Posner, jeho názorem je - ejhle, doufá, že nemá pravdu - že jak se mu zdá, někdo si přeje dostat se do boje v zájmu někoho druhého. Posner běže v úvahu všechny ty vojáky, které mají Spojené státy v oné oblasti a říká mám téměř pocit jako by se tam dole jednalo o nějakou vojenskou konfrontaci. A pokračuje Opakuji, to vše je velmi nebezpečné.

O můj Bože.

Avšak ani zmínky o vojenské konfrontaci, která byla příčinou, že vojenské síly se vůbec nacházejí v oné oblasti - invase Kuwaitu Irakem zásobeného zbraněmi dodaných Sovětským svazem. Když byl přitlačen ke zdi otázkou o stovkách sovětských vojenských poradců, stále se nacházejících v Iraku a zda jsou účastní v běžných vojenských operacích, Posner, přesto-chango., stává se Vlad Vyhýbač. Bez ohledu na to co si myslí, co ví, či co neví, dostává se do těžkých rozpaků. Pan Posner přiznává, že jeho země je vinna zásobováním Iraku téměř 80 procent jeho vojenského zařízení. Ale, dohaduje

se, že stovky sovětských vojenských poradců, kteří se stále nacházejí v Iraku, nedávají Iraku žádné vojenské rady. Jestliže toto není jejich činností, ale jsou tam stále ještě přítomni - a to zřejmě jsou - pan Posner neříká proč. Vladimír Posner ještě nikdy neviděl nějaké sovětské zverstvo, které by neměl rád. Jmenujte jeden masakr zaviněný Sověty a Vlad Vznesený jej obhájí se vším pathosem. Obhájí hrubé znásilnění Afganistanu Rudou armádou, která bez rozdílu vyvraždila tisíce nevinných mužů, žen a dětí. Obhájí sestřelení civilního letadla korejské letecké společnosti, letu číslo 007, kterým bylo zavražděno 61 Američanů. A když byl tázán na programu Crossfire televizní sítě Cable News, zda souhlasí, aby Stalinovy kati byli postaveni před soud za vraždy milionů lidí, které způsobili, chrchlal a odkašlával si a pak řekl Zajisté, vykopejte tuto záležitost. Zajisté, uveřejněte ji. Zajisté, mluve o ní. Ale aby se šlo za muži starými 75 a 80 let a aby byli pověšeni - nevím, zda to vůbec potřebujeme. Říkám, že nevím.

Ale nyní je Posner choulostivý z vyhlídky, že vojenská moc Spojených států může užít násilí proti Iraku. Jaký to podvod. Kdyby tento chlapík byl Pinocchio, jeho nos by byl dlouhý asi jako Washingtonův monument.

Přel.J.M. (Human Events z 15.září 1990, str.10)

CINCINNATI - OHIO

Poslední z velkých továren na obráběcí stroje a těžké roboty, Cincinnati Milacron opouští obchod. Firma souhlasila k prodeji své výroby robotů jednotce švýcarského Asea Brown Boveri.

WASHINGTON - D. C.

Z washingtonských kruhů přichází poplašná zpráva, že budoucnost východní Evropy se zatahuje mraky. Důvodem je drastické snížení sovětských dodávek oleje, otřesné zvýšení cen tovaru v důsledku hospodářských změn a sucha. Zatím co pozornost všech politických činitelů je soustředěna na Střední východ, někteří z úředníků Státního departementu se obávají, že tyto problémy mohou "pokazit námahu spojené s reformami, či dokonce zapříčinit odstranění dnešních vlád".

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým smutnou zprávu, že zemřela naší milá maminka, tchyně, babička, prababička a sestra, paní

Marie Plachy

roz. Dobiáš, manželka po zemřelém Josef
obydlí Glen Ellyn, IL., dříve Little Village, Chicago

zemřela v neděli 16. září 1990 ve věku 94 let. Narodena byla ve Velině Československo a v USA žila od r. 1923. Byla členkou Jane Adams lodge CSA, Jan Neruda škola, Sokol-Havliček Tyrš. Pohřeb drahé zesnulé se konal ve středu 19. září 1990 v 10.00 hod. ráno z pohřebního ústavu Frank Marik, 2534 So. Pulaski Rd., Chicago IL. na Český národní hřbitov v Chicagu.

Zanechává zde:

Joseph (Helen) Robert (Dorothy), synové
Edward, Linda, Robin, Ruth Plachý, Diane, Patricie, Marinka Cichocky, vnoučata, Jennifer a Kimberly Plachý, právnučata, Jaroslav Dobiáš, bratr a Růžena Skopková, sestra v Československu.

Navštivte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!

Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$ 515.-
ZURICH \$ 629.-

MNICHOV \$ 587.-
PARIŽ \$ 630.-

VÍDEŇ special \$ 515.- non-stop.

VARSAVA speciál \$ 699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.
Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

Cenová tvorba pražských hotelů a valutoví cizinci.

ZA LACINO, ZA MÁLO

Minulý režim udělal z CSSR zemi levné turistiky. Ne, že by neměl zájem o západní valuty, ale zdecimoval služby cestovního ruchu. Zboží v obchodech a téměř všechny služby se staly pro valutové cizince neskutečně levné. Západní cenové úrovně se mohou přiblížit jedině hotely určené cizincům. Příliš se jim to nedaří, ale svou cenovou tvorbou leccos odhalují.

Téměř tři čtvrtiny (73%) celostátních tržeb za ubytování valutových cizinců inkasují pražské hotely. V současné době má Praha asi 4000 hotelových pokojů odpovídajících zahraniční poptávce (pokojů s koupelnou a s WC). Z nich je 22% v pětihvězdičkové - luxusní, 49% ve čtyřhvězdičkové prvotřídní a 29% ve tříhvězdičkové - komfortní třídě. První, cizincům těžko pochopitelnou zvláštností je, že jsou prakticky všechny, včetně nejdražší kategorie v sezoně obsazeny. Zájemci jsou odmítáni. Za této situace pak jsou zajímavé rozdíly v účtovaných cenách a srovnání s cenami např. ve Vídni a Amsterdamu. Relativně nejvyrovnanější jsou ceny v luxusní třídě (ceny jsou vždy za dvouúžkový pokoj s koupelnou a WC, bez snídaně). V přepočtu současným turistickým kursem se pohybují od 416 DEM v hotelu Palace do 226 DEM v již zastaralém hotelu Alcron. Umístění hotelů cenu neovlivňuje, protože s výjimkou stranického hotelu Praha účtuje nyní stejně jako Inter-Continental 265DEM a kupodivu - po jednání s ředitelem hotelu - ztrátový už není! Jsou všechny ve středu města. Průměrná cena v této hotelové třídě je nyní v Amsterdamu 400DEM ve Vídni 415DEM.

Ve čtyřhvězdičkové třídě drží krok s Amsterdamem (průměr 250DEM) a Vídni (275DEM) pouze hotel Forum a to cenou 250DEM. Ceny ostatních interhotelů klesají od 197DEM v Panoramě až po 94DEM v Internationalu a 74DEM v Olympiku. Rekonstruovaný hotel Atlantik (Raj) účtuje 68DEM a stylový, stále vyprodaný hotel U tří pštrosů 138DEM. (Obchodný vídeňský hotel Romischer Kaiser požaduje 300 DEM. Největší rozdíly jsou v cenách v komfortní třídě. IH Paříž si může dovolit účtovat za pokoj s koupelnou a WC 235DEM (bez WC jen 127 DEM), zatímco čtyřhvězdičkový hotel Ambassador na Václavském náměstí jen 136 DEM. Hluboko pod průměrnými cenami této třídy v Amsterdamu (175 DEM) a ve Vídni (130 DEM) jsou hotely podniků Raj 1: AXA 43 DEM, Centrum, Central a Družba 45 DEM. Cizinci vyhledávaný hotel Evropa účtuje jen 31 DEM.

Pokračování na straně 7

VÁCLAV BENEŠ
TŘEBÍZSKÝ

královna Dagmar

Pokračování z min. úterý

Oringsburk byl tak právě nejpříhodnějším místem, kde by Rybářské chaty na pobřeží Velkého Baltu bývaly odpradávná skrýšemi podloudnictví provozovaného smělostí a vytrvalostí až úžasnou... Za posledních let však jako by utal... Plavci sedávali s rybáři před chatami s hlavami o ruce zapřenými anebo s očima tkvějícíma neodvratně na dmoucích se, kypících a pěnicích se vlnách.

A proto všude na pobřežích všecko vzhůru...

Uplacenci konali výborně své poslání.

„Biskup Valdemar vám promine všechny daně, rybolov bude prost všech dávek, vrátí se vám zase staré časy, kdy pod vašimi chatami, byl blahobyť, o němž mladší z vás ani zdání nemají...“

„Za nebožtíka krále vedlo se dobře jen rytířům na hradbách, a jak vám - odpovězte mi, jak vám?“

„Zle... velmi zle!“

Rybáři na assenském pobřeží jakoby jedním hrdlem odpovídali. Vzpomněli si neúrodných let a skorem každodenních bouří, jež rozlévaly rozběsněné vlny daleko do kraje... Kde strměly na březích vysoké skály a na jejich temenech černaly se chaloupky, byly prachem smeteny do bezedných vod... Chtěl nechtěl museli opustit na čas zdejší pobřeží, a když přišli zpět, byli chudáci... Mech na skalách vlhl slzami z jejich očí... Nemohli a nemohli poznat místo, kde stála jejich kolébka...

„Mladá královna však nám také úlevu vyprosí...“

„Mlčíš-li?“ osopil se uplavec na rozvášlivějšího rybáka.

„Pokaždé, když král poprvé sedá na trůn, a staví si na hlavu korunu - slibuje hory doly, ale plní-liž je...? Chceš-li, čekej si do soudného dne a potom se ti dostane úlevy...“

A k zástupu se zástup přidával, až jich bylo kolik tisíc.

„Nemohou se vaše věci, biskupská milosti, ani lépe dařit... Pobřežní rybáři už častokrát zahýbali trůnem, až z toho krále závrať pojala... A zrovna ti od Assenu!“

Valdemar kýval popelavou hlavou nejspokojeněji. Ani se sám nenadál, že se mohou jiskry v popelu tak brzo vznítit.

„Rač si jen pospíšet, postavit se rybářům v čelo, táhnout s nimi od hradu k hradu, a všude se ti brány otevírají. A kde by příliš pevně byly zapadlé, rybáři s plavci jim svými sekerami pomohou... Nesmíš otálet ani jediný den...“

Valdemar ještě tak hlavou přikyvuje a kolem boků si ovíjí zlatem tkaný pás s těžkým dvojostrým mečem, jenž na ostřích tak zcela podoben oceli archanděla Michaela, který vyšel do boje proti zvrhlým andělům. Na hlavě jeho již přílba s hledím a obrovskými křídly, na hrudi pancíř se šupinou na šupině a na nohou plno ocelových plátů.

Biskup Valdemar poslechl okamžitě. Jen že mu bylo nějak obtížno sedět na koni. Za čtrnáct let člověk odvykne i druhému zvyku. Onehdejší cestu z vězení do královského hradu stěží v sedle vydržel.

Ale byly to divné postavy, kterým se v čelo poprvé Valdemar postavil, aby mladému králi strhl s hlavy korunu a ještě mladší jeho choti ztrpěl hned první krok v nové domovině pelyňkem. Odpuzovaly již z daleka svým zevnějškem. U košil měly rukávy za lokte podkasané, kalhoty do kolenou vyhrnuté a na nohou dřevěné škorňe. Zbraní jejich byly sekery, kotvice, vesla. Pořádného meče vidět málokde. Obličej jejich zarostlé hustými, rozježenými vousy, tváře jejich hnědočervené, obočí srostlá, masité rty staženy k úšklebku nejizlivějšímu...

Vzbouřenci zamířili k pobřeží.

Vrhnou se na svatební průvod, jenž tady musí z Bukovce nezbytně zpět...

A zdálo se opravdu, že na téhle straně povstalo všecko, byvší přemluveno a oklamáno nejúskočnými řečmi.

Několik starých Dánů, o nichž říkali, že v každém asi trojí krev: německá, švédská a domácí, podivný zástup s příštím králem přivítalo, že Valdemarovi samotnému v takovéhle společnosti duše v těle se scvrkla. Na obličejích těchto plavců jízva na jízvě, ruce jejich plny mozolů, mohutná prsa jejich vypjata a hrdly proráží jim zvuky nepoměrně přišernější oněch, jež zaráží k uším lodníků, když se bílé plachty mračnými chmurami černají a nad stožárem uděšeně poletuje družina zvědavých racků.

„Hej... co to! - Vidíte-li?“ vzkřikl pojednou z plavců ten, jenž chtěl Valdemara právě oslovit a ujistit ho věrou svých soudruhů.

A rybáři velmi dobře viděli...

Ke břehu se blížila neveliká lodice...

V lodici byli jen asi tři muži...

„Ti nám nesmějí ujít...“

„A neujdou... Jsou to cizinci...“

„Boháči...“

„Uvidíš, páne králi, jak se ve svém řemesle vyznáme...“

Rázem octlo se několik člunů ve vlnách a neuplynulo ani deset minut, když loď s cizinci byla obkličena ze všech stran...

Na cizí lodi se sice zasvítily meče, ale jen tak, že se zableskly.

Plavci na skielksjörském pobřeží vyznali se ve svém řemesle opravdu výborně.

Biskup Valdemar žasl nad rychlostí, s jakouž se zmocnili cizinců...

Všichni tři si byli podobní, jako by jeden druhému z oka vypadli.

Mluvíli trochu také německy.

Mezi plavci neuměl německy žádný. Ale k otázkám a odpovídám nebylo času. Plavci chtěli co nejdříve ke břehu. A když si tak jatce prohlíželi, skorem už toho litovali, že se za nimi pustili.

Nebylo si na nich mnoho co popadnout. Oděv cizinců scházel, kožená krzna prohnědlá, jen ocel u boků se jim ještě svítila...

Cizinci měli ruce svázané vzad... Ocel u boků jim nechali jako k posměchu.

Když přitazili se svými čluny k jejich lodici, začali jí viklat, že se do vnitra navalilo vody až běda... Cizinci, dle všeho nezvyklí mořské plavbě a ještě méně takovému přivítání, - nevěděli pro okamžik, co dříve...

Kolísáním se lodice nemohli se ani příliš bránit; až teprve když několik svalovitých pěstí chytlo je za ruce a začaly jim je vázat, chtěli k bokům sáhnout. Ale již bylo pozdě...

„Kdo jste?“

Biskup Valdemar zahovořil po německu.

Dánští plavci svrátili čela; ale mlčeli, protože budou moci nocí dnem takovéhle řemeslo provádět, jak jen bude králem...

„Umělci...“

Tvář biskupa Valdemara se rozjasnila...

„Jakého národu?“

„Francouzského.“

„A jaké vaše umění?“

Biskup Valdemar začínal být přívětivý...

„Já sokolník, jenž vždycky na císařském dvoře německém, na královských dvorech francouzském či anglickém vítán jakožto vzácný host, kdykoliv se mi zachce...“

„Já zápasník, jemuž by musil v Evropě pohledat rovného... Při posledním sedání pařížském zlámal jsem třicatero dřevců...“

„Já lovec, jenž umím připravovat rosu zázračnou, kterou se luky a tesáky potírají!“

„A jak že jste se octli zde, kde přece ničeho není, čím byste rozmnožili slávu svou?“

Pokračování na str. 7

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v MASARYKOVĚ MAUSOLEU a připojených KRÍDLECH BENEŠ a Štefánik pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi podáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 758-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní radiový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650
Phone 656-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
100,000

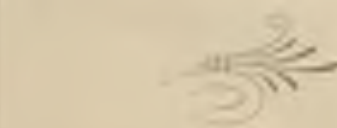
Member
FDIC

HAVEL V NICARAGUE

Karel Kuehnl - RFE

Prezident Václav Havel se po dovolené vydal hned na další zahraniční návštěvy. Na programu má Nikaraguu a Mexiko. Československo bylo v minulosti spojováno jen s jedinou zemí latinské Ameriky - s Kubou. Zbytky tohoto spojení, například zastupování kubánských zájmů ve Spojených státech československým velvyslanectvím ve Washingtonu, přežily dokonce i nedávné konflikty obou zemí. Cesta Václava Havla do Nikaraguy kde sandinovskou juntou vystřídal demokraticky zvolená prezidentka Chamorová, dokumentuje obrat v zaměření československé zahraniční politiky. Nikaragua je mnohem chudší zemí než Československo, ale má tu výhodu, že musela nedemokratický režim snášet jen deset let. Má stále ještě na co přímo navazovat. Režim dřívějšího prezidenta, Daniela Ortegy, také nepostátnil celé hospodářství země, takže soukromý sektor není třeba od základů znovu budovat.

Od návštěvy Nikaraguy nelze ovšem očekávat nějaké citelné impulzy. Obě země mají leccos společného v překonávání nedemokratické fáze vývoje, ale potenciál jejich spolupráce například v hospodářské oblasti není příliš velký. Jiný je v tomto směru případ Mexika, kam Václav Havel poletí z Nikaraguy. V tomto směru je příznačné, že členem jeho doprovodu je i ministr zahraničního obchodu, Slavomír Stračár. Mexiko je producentem a vývozcem ropy. Není členem Organizace zemí vyvážejících ropu - OPEC - a není tedy v současné době pod přímým vlivem konfliktu u Perského zálivu. Spolupráce s Československem může být z mexického pohledu zajímavá. Československé výrobky sice nejsou na nejvyšší světové úrovni, ale v mnoha případech, například v klasickém strojírenství, představují alespoň průměr. Výhodou pro Mexiko je cena - a ta je pro zemi se stomiliardovým zadlužením v dolarech mimořádně důležitým kritériem.

Všeobecně nižší ceny pražských hotelů při poptávce přesahující nabídku lze vysvětlit především horším vybavením a nižší úrovní služeb. Ale i to je důsledek dlouholetého špatného řízení a partikulárních zájmů. Radikální změny jsou již opravdu zapotřebí.

JUDr. ing. Aram Simonian

„My byli zahánáni hroznou bouří... Loď ztroskotala se daleko odtud na severu o vyčnívající skaliny v rozzuřeném moři... Od těch dob bloudíme - bloudíme - až se nám podařilo dostat se opět mezi lid...“

„Rozvažte je okamžitě! - Buďte mi, pánové, vítání...“

„Díky věřel za velikomyslnost tvou! - Nenadáli jsme se, že tak daleko na straně půlnoční vyznají se v mravu evropském,“ promluvil lánanou němčinou z cizinců nejstarší, dvorně se před Valdemarem ukloniv. „A komu že jsme zavázáni vděkem mnohým za tuto velikomyslnost?“

„Jsem biskup Valdemar...“

Cizinci se po svém osvoboditeli podívali od hlavy až do paty. Takhle nikdy neviděli ve své vlasti oblečeného sluhu Boha Trojjediného. Jinde ovšem; ale dobrotu nedělalo to nikde.

„Divíte se, že po boku mém zřítelíte meč, ač bych měl mít v pravici spíše berlu pastýřskou, na hlavě mé přilbici, ač by mi snad lépe mitra slušela, a na prsou pancíř, ač by měl spíše bedra i rámě obepínat pluviál... Žel Bohu, že jsem tak musil učinit, abych uhájil svého dobrého práva, jež mi přísluší božským zákonem... Však se vše dovíte; zatím zůstanete mými hostmi milými... Jen mi líto, že nemohu pro tuto chvíli své pohostinství osvědčit okazaleji. - Bude-li vám líbo, i mých koní můžete použít, ač-li byste si spíše nechtěli odpočinout!“

Potom se biskup obrátil k plavcům, kteří čekali jeho rozkazů.

„Bude třeba nespouštět vody v téhle straně z očí! - Projít nám nesmějí... Tady musejí ke břehu...“

A okamžitě rozjelo se stělou několik lodic do širého moře na zvědy, aby nepropásly svatebního průvodu.

Cizinci dívali se na sebe udiveni. Tak se jim zdálo, jako by tihle lidé, v jejichž středu se bezděky octli, jevíli příliš podezřelou barvu.

„Věru - nerozumím tomu!“ prohodil zase nejstarší z cizinců po - česku.

„Místo bodrcké země octli jsme se někde v Dánsku... Švédové to ještě být nemohou. - Vyjeli jsme z vlasti v nešťastný den a proto se na nás neustále lepší neštěstí... Kde jen asi bratr náš?“

Cizinci potom umlkli a zraky jejich zahleděly se k temným baltským vlnám, na nichž obrovské bílé kruhy jedny druhé jako by polykaly...

Byli to tři bratři - Černínové, jež vloni starý otec vyslal, aby hledali vojvodu Přemysla... Cesta vedla sice každého jiným směrem, ale sešli se asi před měsícem všickni přepodivnými náhodami, o nichž by letopisec celou knihu mohl psát... Do vlasti se nechtěli vrátit, dokud by aspoň stopy po Přemyslu nenalezli... Neměli arciž ani tušení, že by nejmladší bratr mezi všemi nejšťastnější byl, a že on první přinesl Přemyslovi zvěst od otce, aby se do vlasti navrátil... Dva z nich proseděli v žalářích skorem celý rok, jeden na rýnských březích v hradě na nedostupné skále, že odmítl u hrdého hraběte službu sokolníka, druhý kdesi v Přímoří ve starém dvoře byl držán ještě déle, protože nechtěl podat svou ruku staré zemance, a třetí bloudil až zemí francouzskou... A když byli oba prvnější šťastně z vězení vyvázi, jakoby dobrý jejich duch nad nimi bděl, dali se tímž směrem, kterým se bral onen z francouzské země oběma bratrům vstříc, a sešli se na břehu Severního moře - v těch místech, kde později vzniklo bohaté město kupecké Brémy.

V Brémách poprvé zaslechli o zamýšlené svatbě dánského krále s dcerou Přemysla, jenž prý již zase na Hradčanech vojvodí, dověděl se i to, kterak nalezl útulku až mezi pokreven-skými Bodrci, a dánské poselství do Čech pro nevěstu že již odjelo... A proto se pustili všickni tři nejkratší cestou do Dánska, aby mladistvou královnu v nové vlasti její pozdravili nejpředněji...

Ale neštěstí bylo k nohám jejich takořka přikováno... Když sedli na březích východního moře do lodí, byli překvapeni bouří a zahánáni až za Rujanu; a teprve dneškem se jim podařilo přistat k dánské půdě...

Ještě téhož dne připlulo z Fünen ke stu lodiček, na nichž tytéž postavy, jež pozorovali jsme již i na zdejších březích.

Oko Valdemarovo se lesklo vnitřním uspokojením nejzářivějším svitem...

„Jen co dostoupím trůnu dánského, teprve pohostinství mé poznáte... Bude-li vám líbo, pánové, sloužit dánskému králi, milerád vám místa vašeho umění nejčestnější vykáži...“

Tři bratři dívali se zase tak jeden na druhého udiveni.

„Proci komu sbíráš pole, důstojný otče?“

Toto oslovení se příštího krále nějak nemile dotklo. Ohrnul s úsměškem i spodní ret.

„Nedívám se vám, jste tu cizinci, vězte tedy, že proti mladšímu bratru nebožtíka krále, od jehož otce jsem byl čtrnáct dlouhých let držán ve vězení...“

Tři bratři se zdívali ještě více...

„Pojal za choť cizinku, jako by nebylo dosti bohatýrské krve mezi rody dánskými, mezi rody knížat německých...“

„Odkud, smíme-li se ptát, důstojný otče?“

„Až z Čech...“

Tři bratři znovu utkvěli na sobě očima a dosti již věděli, kdo tenhle muž, jenž jim při dvoře svém nabízí úřady...

„Můžeme-liž ti však již nyní být, důstojný otče, pomocní?“ Nejstarší Černínovec se utvářil, jak uměl nejpokorněji a opět se tak dvorně uklonil.

„Chcete-li? - Jen jak?“

„Věděl bych, důstojný otče... Vyčítáme svatební průvod,

přidružíme se k němu a potom můžeš být jist, že tvým nástrahám neujdou...“

„Slovo s to, páni Francouzi!“

„Jen o něco prosíme...“

„Ať se nikdo z tvých na pobřeží neukazuje... Zároveň budeme potřebovat od tebe průvodní list, abychom byli ve zdejší kraji bezpečni...“

Bratřím Černínům zářily oči ještě radostněji než Valdemarovi. Takhle přece tedy Přemyslově krvi poslouží... Přece jejich cesty a všechny útrapy nebyly nadarmo... Kdo by také mohl uvarovat svatební průvod nebezpečí, jež všechny čekalo, jistěji než oni?... Jen aby koně dostali, které by s větrem o závod letěli!... A jen kterým směrem se vrací královští manželé na ostrov?...

Za malou chvíli letěli směrem k Rödby tři jezdci, jako by obrovští ptáci tmavými perutěmi samé země se dotýkali.

A sotvaže odjeli, stanul před biskupem Valdemarem rytíř se spuštěným hledím. Přilba na hlavě jeho z tmavé, kalené ocele, pancíř z těžké hmoty, na hrudi rytířově divné znamení: lidské srdce, prokláno trojstranou dýkou... Rytíř na bujném vraníku jako by s oblak byl spadl. Valdemar se ho až zalekl. Ustoupil také o několik kroků zpět a maně ohlédl se po plavcích, již tu stáli nedaleko a dívali se upřeně do dálky, zdali se loďky vyslané na zvědy nevracejí...

„Čeho si ode mne žádáš?“

Valdemar se otázal neznámého hlasem poněkud stísněným a dánským jazykem.

„Jsi s poměry ve své vlasti nespokojen...“

Cizinec mluvil také po dánsku, ačkoli bylo dobře znát, že tahle řeč není jeho mluvou mateřskou.

„Je-li ti co do toho?“

„Jest!“

Rytíř v oděni z temné, kalené ocele nahnul se těsně k samému biskupu.

Valdemar sáhl již k boku po meči.

„Nech jen v pochvě své ocele; proti mně ti jí zapotřebí nebude!“

„Kdo jsi a co chceš?“

„Jsem nepřítel dánského krále a chci být tvým spojencem...“

„Přece mi dříve pověz, kdo jsi?“

Biskup Valdemar hlas svůj zjemnil, jak uměl nejpřívětivěji.

„Není-li ti dosti na tom, že chci být tvým přívržencem, jako bych byl rodný bratr tvůj?“

„Neznámému ve věcech důležitých těžko věřit!“

„Věry od tebe nežádám, dokud se o ní nepřesvědčíš! - Věz pouze, že jsem rytíř...“

Biskup Valdemar by byl za těch dob Bůh sám ví koho přijal za spojence. A proto neodmítl ani tohoto cizince...

Tou nocí hořela dvě městečka asi dvě hodiny odtud. Nechtěla rybářům otevřít brány, načež si je otevřeli sami...

A dým z těchto městeček viděl druhého dne mladý dánský král... Valil se větry hnán vlnami mořskými svatebnímu průvodu zrovna do obličejů.

Heslo k vzpouře ujímá se odjakživa nejrychleji - a na pobřežích jiskry v popelu, jak už praveno, od let doutnaly...

VIII V tu stranu k Laalandu bylo moře lodicemi pokryto, nic jinak, než jako když se druhy vracívali Dánové z vítězných výprav válečných, vezouce kořisti, div se koráby tíhou jejich nepotápěly. S lodí ozývá se bujarý zpěv a vlny jej nesou od břehů k břehům... Na lodích praporec vedle praporce, a jak veselé dují větrem nad stožáry! Král Valdemar si tudíž vzal od oltáře nevěstu v otcovský hrad.

Ale jen on sám byl zasmušilý, čelo jeho zakryto mrakem, oči jeho upřeny v šedavé oblaky, jichž, čím blíže k pevnině přijížděli, tím více se množilo... A houstly jako mlhy listopadové a přece za nimi i k poledni a půlnoci čisté, takměř bezeskrvné nebe podzimní.

Nevěsta královna od jeho boku ani na okamžik neustupovala.

„Je to požárový dým...“

„Jsi příliš nepokojen...“

Královna pojala pravici manželovu ve svou ruku, jako by ho chtěla vytrhnout z pochmurných myšlenek.

„Připrav se, duše má, na divné přivítání...“

„Všecko snesu - ráda - trpělivě -“

„V těchto příšerných oblacích ruka strýcova...“

„Ublížeš mu...“

„Dej Bůh, abych ubližoval... Odprosil bych jej rád!“

Mladý král se tak bezděky rozhlédl po branné moci své, s kterou k břehům přitřhne, bude-li moci se svou družinou pro první chvíli strýci čelit. Rödby, kdež vystoupí na pevninu, nemůže být daleko.

„Kdos nám jede vstříc...“

Pan Strange přistoupil ke králi.

Oba se zahleděli před sebe. Vlnami se opravdu kmitala nevelká lodice...

„Není možno, aby to byli rybáři...“

„Bezpochyby že poselství...“

„Aspoň budeme ujistěni ať již o zlém či dobrém!“ zašeptala královna, přitulivši se k svému choti.

Lodice měla zaměřeno přímo proti lodici královské.

Plavci bezpochyby poznali korouhev královskou z daleka...

Pokračování v úterý

Máí domov

3. srpna 1990

Příloha

31

Zemědělských novin

Třebaže inženýru Tomkovi nebyla na základě svědeckých výpovědí ani vlastního doznání prokázána žádná vina, byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 18 let. Soud prý nabyl přesvědčení, že by se takových činů, které mu nebyly prokázány, mohl dopouštět v budoucnosti.

Ne, tuhle právníckou perlu jsem si skutečně nevymyslela. Tak prý byl odůvodněn rozsudek ing. Františka Tomka z Hrošky u Dobrušky, jenž byl v roce 1950 souzen v Hradci Králové spolu s 18 dalšími obviněnými, že se postupně spoličili, aby se pokusili zničit nebo rozvrátit lidově demokratické zřízení a hospodářskou soustavu republiky.

V roce 1955 ing. Tomek ve vězení zemřel.

CO SE VLASTNĚ STALO?

Situace to byla standardní, tak dobře známá z jiných vsí a více po celém českém venkově v těch letech. Někdo rozhodl, že pro společnost, ale i pro rolníky bude lepší, když budou hospodařit společně. A když to nešlo přesvědčit je po dobrém, muselo se na to jít jinak.

Dodávky, které byly soukromě hospodářcům zemědělcům předepsány, byly tak vysoké, že po jejich splnění nezbývalo nejen na domácnost a pro zvířata, ale ani osivo na příští rok. Za každý nedodaný cent se platily vysoké pokuty. To všechno mělo rolníky přimět, aby vstupovali do družstev. U těch, kteří dodávky nesplnili, ale často i u těch, kteří je splnili, »úřadovaly« rekviziční komise.

Když se vypravila rekviziční komise do Pulic a Pohoří ke Chmelářům a Neumanům (oba rolníci měli dodávky splněné), jeli před ní dva kluci na motorkách a troubili. Bylo to směšné, nebyl čas cokoli schovat, a kdyby byl, nebylo by co. Přesto ty kluky zatkl a ještě jednoho k nim přibrall.

Když o nich den dva nikdo nevěděl, vydali se jejich otcové a s nimi i další sousedé z obou vsí do Dobrušky, aby se po osudu chlapců zeptali. Cestou se k nim přidávali další lidé. Snad proto, že i oni tam měli své účty, že se jim také nelíbil způsob, jakým jsou tlačeni ke »svému dobru«. V čele tohoto průvodu se najednou objevila československá vlajka. Nesl jí pan Krupka.

A tak se stalo, že se 9. prosince 1949 na náměstí v Dobrušce sešlo asi 300 lidí. Několikrát byli vyzváni, aby se rozešli. Někoho z nich napadlo, že by jejich požadavky měl tlumočit ten, který měl mezi dobrušskými zemědělci velkou autoritu — bývalý předseda jednotného svazu zemědělců ing. František Tomek. Dojeli pro něj. Přivezli ho přímo z po-

le. Na jeho výzvu se dav spontánně rozešel.

V noci začalo zatýkáni. Bylo zatčeno osmnáct lidí, s nimiž se 22. srpna 1950 konal v Hradci Králové soud. Souhrnný trest pro všechny byl — 163 let.

KLUCI Z JEDNÉ VESNICE

»To nejsou pěkné vzpomínky,« usmál se trpce pan Krupka, když nás vítal ve vrátkách svého domku. »Bylo to tenkrát v tom prosinci 1949 všechno v takovém zmatku a spěchu. Ta vlajka, kterou jsem nesl, byla obráceně — červenou nahoru. Když jsem o tom později přemýšlel, napadlo mě, jestli to nebylo znamení osudu, že ta červená měla navrch nad bílou, která přece symbolizuje čistotu a poctivost.«

A pak se rozpovídal: »Přišli pro mě v noci. Odvezli mě do Dobrušky. Měl jsem zavázané oči a na rukou pouta. Jako nějaký těžký zločinec. Vrhli se na mě a začali mě tlouct. Nevím, ale myslím, že jich bylo šest a že mě tloukli gumovými hačicemi. Pořád na mě křičeli, abych jmenoval ty, kteří s námi šli. Chápal jsem, že vědí, kdo tam byl. Potřebovali mít jenom prvního zrádce, aby pak mohli říkat těm druhým: Ten Krupka už to položil, tak taky nezapírejte. A tak jsem nakonec vykřikl: Třeba si mě zabijte!

Nezabili mě. Ale když mě pak dali na samotku, měl jsem kabát úplně roztrhaný a vzadu jsem byl úplně černý — to byla jediná podlitina.«

Nebylo to příjemné poslouchání — o tloučení přes chodidla, o pálení cigaretou. To vše mělo tragický podtext v tom, že na jedné i druhé straně toho podivného pokrouceného vztahu vyšetřovaný — vyšetřovatelé stáli lidé, kteří spolu často vyrůstali, chodili spolu do školy a třeba i na hrušky, prostě kluci z jedné vesnice.

»Nakonec se jim nepodařilo mi dokázat organizovanost. Takže jsem dostal jen pět let. Tři a půl roku jsem si odseděl. Tedy vlastně odfáral. Na uranu. Na Bratrství a Eliáši v Jáchymově a pak v Ležnici na Sokolovsku. Smolínec jsme na dobývce nabírali jen tak na lopatu, bez jakékoli ochrany, a nosili jsme jej v pytlích na zádech. Kdybych tenkrát věděl, co je to za svinstvo, možná bych ten pytel táhnul po zemi aspoň kousek od těla.

MANŽELÉ TOMKOVI. Paní Tomkové je dnes 80 let. O nejlepší léta, kdy se měla těšit ze svých dětí a z lásky svého muže, byla připravena. (Foto z rodinného alba paní Tomkové)

Taky za mnou přišli, abych jim podepsal, že budu spolupracovat s StB. To jsem odmítl. Nakonec jsem musel podepsat, že nesouhlasím s lidově demokratickým zřízením. Tenkrát jsem si říkal: Tak to je konec, teď už mě nikdy nepustí, protože nejsem převychovaný. A přitom to ani nebyla pravda, já jsem nesouhlasil jen s něčím.«

Když zemřel Klement Gottwald a na prezidentské křeslo usedl Antonín Zápotocký, byla vyhlášena amnestie. Pan Krupka se vrátil domů. Dodnes není rehabilitován, dodnes se mu nikdo neomluvil za to, že ho fotografovali zarostlého a psali o něm, že je to nebezpečný zločinec, který měl doma zbraně, že je agentem Vatikánu, že je náboženský fanatik.

MÁ TO CENU?

»Vy o tom chcete znovu psát, po tolika letech?« zeptal se pan Krupka najednou.

»A myslíte, že to má nějakou cenu? Dneska?«

Zatvářil se pochybovačně, když jsem přikývla.

Podobně reakce, i když nepřímou, se mi dostalo také, když jsem si přála se setkat s hlavní »vínkem« tehdejšího procesu, s panem Karešem. Pan Čančara z Křovic, který mě na celý případ upozornil a ujal se ochotně role dobrovolného organizátora všech setkání, však od něj dostal zamítavý dopis. Nechce prý o tom už s nikým mluvit. Nezbylo než jeho přání respektovat. To, co rozčiluje posluchače, musí asi dvojnásob rozrušit toho, kdo to prožil a znovu vzpomíná. A pan Kareš nedávno prodělal infarkt.

VYSTĚHOVAT DO TŘÍ DNŮ

»Já jsem si při tom soudním jednání pořád myslela, že mého muže musejí osvobodit,«

vzpomíná paní Tomková. »Když jsem pak slyšela rozsudek, vůbec jsem to nemohla pochopit.«

Není divu. Právní zástupci obžalovaných uklidňovali jejich blízké a příbuzné. Nic jiného to nemůže být než pobuřování a na to jsou dva roky. Ani oni tenkrát netušili, co všechno lze z té pokojné mimodemonstrace udělat. A přitom někteří z obžalovaných vůbec v průvodu nebyli.

»Když ho přišli zatknout, řekl mi: Mlč, já brzy přijdu zpátky. A už se nikdy nevrátí! Zůstala jsem sama se třemi dětmi Nejstarší — Eva chodila do gymnázia. Zavolala ji do ředitelny. Tam jí nějaký cizí člověk přikázal: Vezmi si tašku a jdi hned domů. Sem už se nevracej. Když se zeptala proč, odpovídal jí — jed a uvidíš.

Dostali jsme příkaz do tří dnů se vystěhovat z Hrošky. Právě jsem v sadě věšela prádlo, když za mnou přišla a brečela. Vystěhovali nás do Kamenice. Nabídlí nám dva byty. Jeden jsem si vybrala. Když jsem druhý den přišla z práce, řekl mi, že musím tenhle byt vyklidit a nastěhovat se do druhého — do sedmi večer. Nakonec se mi podařilo je umluvit, že to sama s dětmi nestihnu, takže jsem se stěhovala až druhý den. Ten byt byl strašně vlhký.«

JAK CHUTNÁ ŽIVOT

Dcera inženýra Tomka Eva si tedy vzala ve škole tašku a vrátila se domů, aby se dověděla, že to už není její doma. Později jí ještě slíbili, že si gymnázium bude moci dodělat večerně, ale i tohle posléze padlo a patnáctiletá studentka gymnázia začala ochutnávat život s lopatou v ruce v partě chlapů, mezi které asi

Náměstí Blanche v končinách známých spíše jako Pigalle.

Richard Hanzlík

Tvrdí se, že Paříž je jako moře, žádná olovnice nedosáhne jejího dna. Můžete prohlížet její povrch a obdivovat se klenotům minulosti - jako sokolci na nedávném jejích sletu, ale kdyby se jeden snažil seč byl, vždycky se najdou v jejím podzemí osamělá místa, jichž se lidská noha nedotkla. A nejsou to jen Katakomy, kam lze sestoupit po jednadevadesáti studených a kluzkých schodech v zamyšlení mezi lebkami, hranicemi koster šesti milionů mrtvých, jež sem před dvěma stoletími svezli ze zrušených pařížských hřbitovů.

Je tomu něco kolem jednoho tisíciletí (pro puntičkáře jeden tisíc a tři roky), co Hugo Capet prohlásil sebe i toto město hlavou království a tehdy to bylo, kdy se tu začalo stavět i na pravém břehu, protože opačný a ostrov Cité již trpěly tlakem majitelů. Od začátku hříšná ve zbožnosti, nemůže si Paříž stěžovat na nedostatek kostelů a klášterů, o palácích nemluvě. Za jedním z klášterů, karmelitánském - vskutku nevím, jestli pak ještě dnes existuje, se na kordy utkali - či měli utkat, k utkání však nedošlo jak o tom hezky napsal ve své knize mi ze všech nejmilejší pan Alexander Dumas otec tří království mušketýři s jakýmsi náfukou odkudsi dole z Gasconě. Sacrebleu! Leč nejen svými paláci, kostely a kláštery je Paříž pyšná a nutno Pařížanům přičíst k

DOPIS Z Č.S.R.

Vcházeli jsme do posledního předvolebního týdne. Jistě máte dobré zprávy o nás. Naši diplomaté včetně prezidenta Havla, kterého si většina občanů (kromě komunistů) velice váží jezdí hodně na západ a tedy blíž k vám. Politická aktivita je rozhodně nebývalá a aktiva z ní jsou v cizině pro nás podstatně bližší než u nás doma. Venku se prosazujeme a zdá se, že naše politické osobnosti svým jednáním a chováním získávají podporu. U nás došlo k tříštění politických sil, do toho silně manipuluje odstavená KSČ a její aparát. Ztrácí se národní jednotnost, což se projevilo v parlamentu při jednání o názvu naší republiky. Slováci nás jako již v minulosti překvapili svými názory při jednání v parlamentu o názvu republiky a jak se ukazuje, bude problém slovenského nacionalismu, udržet to v rozumných mezích. Část Slováků bezostyšně vyhláší, že chce samostatný slovenský stát. To už tu sice bylo, ale jak vidět, poučení si z toho nevzali. Rozumní lidé samozřejmě věděli, že nastane zdražení zejména potravin. Bude také nutno v podnicích upravit, hlavně snížit stavy lidí a zvýšit produktivitu práce a využívání pracovní doby. Bude nedostatek pracovních příležitostí. To vše samozřejmě není příjemné, ale uvědomujeme si, že tak, jak to šlo doposud nemůže jít dál, každá změna bude mít na počátku ty horší stránky. Přejít na tržní hospodářství může zanést i mezi lidmi nedůvěru a odpor a s tím se musí počítat. Jenže dnes ta bývalá jediná strana nechce ustoupit ze svých pozic, zasévá a rozdmýchává nepokoj a využívá každé chybičky nového vedení. Ale věřili jsme, že volby dopadnou dobře a nové vedení se po počátečních problémech obrátilo v lepší pokračování.

A pokud se týká bývalých komunistů na správě státu, je to specifický problém, který vznikl z několika předcházejících podmínek, kdy člověk, který chtěl dosáhnout jakéhokoliv vyššího postavení, musel být, ať chtěl či nechtěl, členem KSČ. Rada lidí by třeba dávno už byla ze strany vystoupila, ale tento krok byl podpisem k vlastnímu odepsání. Ani stanovy KSČ neznaly pojem vystoupit ze strany. Odchod mohl být možný pouze vyloučením, což bylo Kainovo znamení na "doživotí" jeho a celé jeho rodiny. Proto se rozšířil svého času u nás vtip, že zůstávání v KSČ se přirovnávalo potápějíci se lodi na rozbouraném moři, kdy všem bylo na zvracení, chtěli vystoupit, ale to nebylo možné. Totéž bylo i v předchozích volbách, kdy jsme měli jednoho kandidáta, kterého určili bývalí mocipáni a nám bylo navrženo, abychom si vy-

dobru, že kupodivu nezapomněli kromě jich zbudovat universitu - v roce 1215 se tak stalo, a to hnedle pro dvacet tisíc posluchačů. Cvašem, ba v trysku pádila doba velkolepých staveb románských, hlavně však gotických, které městu vtiskly navždy starobylý ráz. O chudinu, canaille, se zase postarala předměstí, dnes vlastně střed metropole: Saint-Germain, Saint-Antoine a Marais. Casy se přitom mění. Město bohatne, nadouvá se, lehne požárem, trpí hladomory, lidl valem ubývá, avšak znovu roste jako z vody. Zde spíše z bažiny. V době revoluce, tedy před rovnými dvěma sty léty, čítalo dvacet pět tisíc domů a půl milionu obyvatel. Podle pamětníků vypadalo město ve stínu honosných paláců víc než sešle. Ulice nedbale dlážděné, výmoly plny odpadků. Domy stavěné halabala, bez olovnice, a zdí samá vráska. Bludiště uzounkých uliček a dvorků, království to lidských stvoření pochybné pověsti, žebráků a zločinců všeho druhu, luza, zde zvaná "canaille" (bližší v románě Viktora Huga "Zvoník od Matky Boží" a jiných). Honosná, ale i bídná Paříž minulých dob.

Tři revoluce stačily stihnout za pouhé půlstoletí. Všechny něco změnily, to hlavní však přitom zůstávalo stejné. Onen labyrint úzkých uliček a dvorků, barabizny na spadnutí, nadstavby domů a zámků, příznak bohatství a bídy. Doslova setrvalý středověk rozporů a stavitelských stylů všemožných druhů. Takže musel přijít prefekt Georges Haussmann, pověřený přestavbou Napoleonem III. Znechucen pravým stavem věcí, poznamenaným především revolucí roku 1848, ujal se úkolu, jímž byl pověřen. S ním začíná první velká přestavba Paříže. Vpravdě velkolepá. Bourají se bloky domu, celé čtvrtě, vyklíz se špína a chudoba z města a kanonýři si přicházejí na své. V podzemí se tvoří síť plynového potrubí a vody. Sedm set padesát kilometrů kanálů dal Haussmann zbudovat, celých sto let vystačily potřebám města. Na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století vzniká dobře známý systém bulvárů, které se stanou tepnami Paříže. Společensky na úrovni a dopravně před svou dobou o desítky let. Metropole tím bujajeji roste. Je nejen krásná, ale co hlavně - dá se v ní žít. Všechno, co následuje - stavba Eiffelovy věže roku 1889, kostela Sacré Coeur, první metro 1900 - jenom dotváří úmysly geniálního stavitele, který povýšil účelnost na princip a současně udržel pařížský styl. Dodnes funkční a hlavně originální. Chcete své milé rozsvítit Eiffelovku (zde "největší kandelábr světa") či Notre Dame? Zaplatíte elektřinu na hodinu, obsluhu a deset procent navíc. Ne málo, ale zase ne příliš. Zajdete na Trocadero v určenou noční hodinu a jako kouzelník mávnete rukou. Primadona Paříže se vmžiku rozžehne.

-jh/-rh-

brali - z toho jednoho. Opět koloval vtip, kdy Pán Bůh přivedl před Adama Evu a řekl: Tu máš, vyber si! A tak se drželi u moci a tak se i stalo, že do strany chtě nechtě musela vstoupit řada lidí, pokud chtěli čehokoliv dosáhnout. Samozřejmě po listopadu 89 nastal hromadný úprk a rozpad partaje a dnes se dá říci, že v ní zůstávají dvě skupiny lidí. Za první ti, kteří očekávají aparátnické funkce, anebo prostinci - neinteligentní lidé, kterým nedošlo a nedojde, v jaké to straně vlastně jsou.

Nynější vedení KSČ sice prohlašuje, že se očistilo od nesprávných metod, avšak většina národa jim nevěří. To, že vyloučili ze svých řad dejme tomu desítky špiček - Husák, Bilak a p. je sice chvályhodné, nešlo se však důsledně po nižších funkcích t.j. okresech a vůbec už nedošlo k žádným prověrkám v členské základně. Dříve třeba v r.1968 byli před prověrky všichni členové voláni, dnes to skončilo jenom nahoře. Není tajemstvím, že právě mezi obyčejnými členy byla a jistě i je řada takových, kteří nepochopí a nechtějí pochopit, čemu vlastně slouží. Je tam skupina donášců, fízlů i bezuvažujících fanatiků, kteří v uličních či vesnických organizacích měli maximální moc nad lidmi a nyní se o ní nechtějí nechat připravit. Těšíme se jen, že se jedná o lidi vesměs staré a že to dlouho trvat nebude.

VÝROCI MĚNĚ ZNÁMA

Josef Herman

Ve spojitě zásadě.

Výročí 750 let od smrti pražského biskupa Bernarda Kaplíře ze Sulevic (12.IX.1240) spadá do času, kypícího snahami o církevní reformy. V současné době neustále sílí volání po zásadních změnách v církvi, totiž aby se přizpůsobila dnešku. Jde o něco nemožného, neboť církev ctí svého Boha jako autoritu absolutní. Kdyby popřela či změnila cokoli platného od počátku, byl by to její konec. Přestože nejhalasněji požadují změny hlasy zevnějšku, najdou se jedinci uvnitř církve, kteří jim nejen přízvukují, ale řady falešných "reformátorů" nepokrytě posilují. Ce-listvost církve závisí na zásadě. Proto je tolik neodbytných hlasů proti ní a proto žádný z nich nemůže a nesmí církev vyslyšet, nechce-li zaniknout jako viditelný důkaz Kristova božství.

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546

MILLIE
KOLESKE

(708) 442-0444
(708) 579-0545

mluvíme česky

Jestli chcete prodávat nebo kupovat zavolejte, prosím.

Na PRODEJ překrásný, 4 roky starý zděný dům v nové části Westchesteru - 3 ložnice, 3 koupelny, plný sklep, letní kuchyně. Pro velkou rodinu a nebo pro matku a otce. Zavolejte o další informace!

Seznámení

Vdova po lékaři, bytem v Praze, zde na návštěvě hledá inteligentního přítele do 80 let. Zn. "Bez závazků".

HLEDÁJ SE KRAJANÉ

HLADÁ SA

Perina Juraj Zaborský
manželka rodená Rendeková.
Rodáci z Trebostova.

Hledá ich:

Jozef Perina
Timravy č.15
03601 MARTIN
ČSR - SLOVENSKO

We need you.

Kde možno kúpiť HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Moh Oak Park & Cermak Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo -- 1508 East 2nd Ave.,
New York City, NY
- Americké velvyslanectv.
v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tr.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

PRODÁ SE

RODINNÝ DOMEK
VE WESTCHESTERU
profesionálně stavěný, velký pozemek.
Moderní kabinety v kuchyni, 2 velké
ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi,
jídlna, přírodní krb, hotový basement s
barem, patlo - velmi čistý! Nizké daně.
\$ 149.900,-

JIŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodiny - 3 BD + 1.
Příjem 1.050,- dolarů za
\$ 149.900,-

POTŘEBUJETE

koupit, prodat, pronajmout,
hledáte či nabízíte zaměstnání?
Hledáte seznámení?

Volejte přímo naše. odd.

MALÝ OZNAMOVATEL

Classified

749-1891 nebo 749-1898

Worldwide Recycling Co.

Presently hiring for positions as
purchasing representatives
overseas. Approx. 6 mo. training in
U.S. before relocation to Europe.
Must read, write & speak English
FLUENTLY & your native language.
Interested applicants should send a
letter & resume to:

Purchasing Representative
P.O. Box 8 Hartford, IL. 62048
Attn: Pamela Davies

Hledám společníci

Starší paní hledá společníci na 3 až
4 týdny od 15. října 1990. Volejte:
(708) 485-8315 nebo 485-2760

The United States Department of
State is seeking Czech-language
interpreters to work on a contract
basis from time to time. Near
native fluency in Czech and
English is required.

For more information contact
Erica or Stacey, collect at:
(202) 647-3493.

Překládám do angličtiny legální
doklady úkolní a osobní
notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverdale, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Hledám práci

Remodelování, kabinety, truhlářství, natírání,
papírování, malování venku i uvnitř,
nábytek na zakázku. Mám vlastní dílnu.

Volejte: 484-8228

Výprodej stromků.

Výprodej smrčků a boroviček 5
až 7 feetů - \$10,- \$15,-. Telefon:
1-616-469-2195
New Buffalo Mich.

Přijme se:

T.V. opravář, na část či plný
čas. Může pracovat v obchodě a
přinést T.V. domů. Volejte ve-
čer 708-788-9022 nebo pište Bill
Kalčík 3714 S. Lombard Berwyn,
Ill. 60402.

Help Wanted

COOK KITCHEN CHEF

Pro novou českou restaura-
ci v oblasti O'Hare letiště.
Částečná znalost angličtiny
nutná. Volejte po 6. hodině
večer: 708-788-7257.

CHILDCARE (LIVE IN)

Loving and energetic per-
son needed to care for 2
boys in Western suburbs.
Some housekeeping. Non smo-
ker. Drivers licence. Some
English nec. Salary + bonus,
p.d.vac. and car provided.
Long term commitment desi-
red. 312-245-4111 days.

RICHARD HANZLIK
MIROSLAV HANÁK

LAFAYETTE

Historický román Richar-
da Hanzlíka a Miroslava
Hanáka "Lafayette" si mů-
žete objednat na adrese:

Richard Hanzlík
132 Glendale Ave.,
Toronto, Ont.,
M6R 2T2
Tel.: 537-1686
Cena: \$ 15.00 plus poštovné.

REBRÍČEK MILIONÁROV NA VÝCHOD OD BÝVALEJ ŽELEZNEJ OPONY:

Forbes magazine

Na prvom mieste kraľuje
najbohatší poľský komunista
Mieczyslaw Wilczek. Úspešný,
58 ročný chemický inžinier,
ktorý založil súkromnú firmu
ešte v roku 1970, keď ju v
Poľsku sotva tolerovali. V
roku 1988 bol poľským mini-
strom priemyslu a usiloval
sa presadiť súkromné vlast-
níctvo. Je presvedčený, že
poľskí robotníci sú leniví a
štrajkujú, aby sa mohli opa-
ľovať.

Hneď za ním nasleduje ma-
darský matematický génius
Ernö Rubik, ktorý by sa
bol stal miliónárom kdekoi-
vek na svete, ale podľa jeho
slov nikdy ani neuvažoval o
tom, aby opustil Maďarsko.

Tretie miesto patrí Poliako-
vi Lechovi Grobelnému, krá-
ľovi zmenárnikov, ktorý v
roku 1989, keď sa legalizo-
vali menové transakcie, za-
robil skutočne "veľké" pe-
niaze. Hodlá sa venovať sú-
kromnému bankárstvu. Za-
tiaľ však nie je jasné, kde.

Josef Pinter, maďarský
priemyselník a výrobca špe-
ciálnych oceľových produk-
tov, je štvrtý a na piatom
mieste sa usadil poľský per-
tovateľ kvetov, hlavne čer-
vených a bielych klinčekov,
Henryk Majtelt.

A zase pre zmenu maďar-
ský miliónár. Peter Zwack,
ktorý sa vrátil do Maďarska
z emigrácie, aby obnovil
starú rodinnú likérovú fir-
mu, ktorá za komunistov
stroskotala, keď sa mu po-
darilo odísť aj s tajnými re-
ceptami ešte pred príchodom
komunistov k moci. Nedávno
ho vďačná maďarská vláda
vyznamenala za vyslanca vo
Washington.

Na siedmom mieste je pod-
ľa novin The Sunday Cores-
pondent prvý českosloven-
ský miliónár, spevák, Karel
Gott. Za ním je bývalý zá-
stupca maďarského ministra
financií Zsigmond Jarai, kto-
vý za plat vo výške 150.000
dolárov ročne pracuje pre
londýskeho burziána Jamesa
Capela.

Predposledné miesto patrí
opäť Československu. Drží
ho Ivan English, riaditeľ
prvej spoločnosti s hudobný-
mi a filmovými videozáznamami.
Najväčšie príjmy mu vy-
niesol predaj videozáznamov
z novembrovej "zamatovej re-
volúcie". Jeho cieľom je zria-
diť prvú pražskú súkromnú
rádióvu stanicu.

A konečne na poslednom
mieste Poliak Jerzy Piskorz
Nalecki. Bývalý profesor ná-
mornej architektúry v Štetíne,
ktorý dnes spolupracuje
ako konzultant s majiteľmi
lodí od Gdánska až po Ture-
cko.

STATISTICKÁ ZPRÁVA

o sociálním a ekonomickém rozvoji Československa v 1. pololetí 1990 potvrdila naše očekávání. Můžeme ji označit za výčet špatných zpráv, byť mezi strohými fakty a čísly naznačujícími poklesy, ztráty a neúspěchy najdeme i určitá pozitiva: snížení těžby energetických surovin, výroby těžkého strojírenství a hutnictví, zaměstnanosti ve státním sektoru a objemu přepravy zboží a růst vývozu do zemí s volně směnitelnou měnou. Vše ostatní je neuspokojivé, špatné nebo ještě horší.

Pokles výroby, další narušení stability ekonomiky, ztížení situace v mnoha resortech i stagnace životní úrovně nepřekvapuje. Když budeme hledat objektivní důvody neúspěchu, najdeme jich dost - tragické dědictví minulosti, rozpad ekonomické mrtvoly zvané RVHP, problémy v hospodářských vztazích s NDR, SSSR i dalšími státy, nedobytné pohledávky v zemích, jejichž režimy KSČ vydatně podporovala, apod. Je však pět minut po dvanácté na to, abychom si konečně přiznali, že základ problémů je v nás samotných.

Revoluční euforie opadla a ukazuje se, že jen málo lidí je opravdu ochotno a schopno vybočit ze zajetých kolejí. I nadále sledujeme diletantismus řídicích pracovníků, zlenivění nemalé části národa a vzrůstající nároky na mzdy nepodložené prací, natož růstem její produktivity. Takřka všichni stále čekáme jak stádo na povel, neschopní se samostatně rozhodovat. Čekají jednotliví pracovníci, mistři, ředitelé, úředníci, v podstatě každý. Váhavostí občas trpí i vlády. Kolem zatím ujíždějí vlaky, které nás měly vézt do Evropy. Aniž to možná tušíme, prožíváme jednu z prvních krizí nového Československa. Vývoj v ekonomice, ale i vnitřní politice dostal podobu vztyčeného ukazováku. Planými diskusemi jsme strávili dost času. Nyní přišla chvíle pro skutečný zážitek radikální reformy.

CESKOSLOVENSKO K IRACKÉ KRIZI

Karel Kuehnl - RFE

Československo odsoudilo iráckou anexi Kuvaitu a zároveň důrazně žádá, aby irácké úřady umožnily všem československým občanům opustit území Kuvaitu a Iráku. Celkový počet československých občanů, kteří se nacházejí na území těchto dvou států, není zatím přesně znám, ale jedná se o několik set osob. Československo se připojilo bez výhrad k hospodářským sankcím proti Iráku, které vyhlásila Rada bezpečnosti OSN. Irácký diktátor, Saddam Hussein, se podle všeho nechce vzdát žádné sebezruďnější možnosti vykonávat nátlak na vlády států, které se za-

chovaly stejně nebo se dokonce -tak jako třeba Spojené státy- chtějí i vojensky postavit na ochranu dalších obětí irácké agrese. Zadržování cizích státních příslušníků má zjevně za cíl získat rukojmí, jako prostředek vydírání. Ustupovat třeba i jen v náznamech takovému vydírání by znamenalo signalizovat Husseinovi, že může právě tímto perverzním jednáním dosáhnout svého. To, že československá vláda trvá na bezpodmínečném dodržování mezinárodního práva, že trvá na stažení iráckých vojsk z Kuvaitu a na právu vlastních občanů opustit jak Irák tak i Kuvait, potvrzuje její odhodlání stát vzdycy už jen na straně práva. Jedině takový postoj, pokud možno všech států, podložný účastí na hospodářských sankcích proti agresorovi, může vést k dostatečné kumulaci nátlaku na Irák a nakonec k ukončení agrese. Ze na tom Československo nevydělá, je zřejmé. Nejde jen o irácké dluhy, které

nelze vymáhat - ty by zřejmě nedobytné i bez vojenského dobrodružství Saddama Husseina. Jde spíše o ztrátu možnosti nahradit dodávkami irácké a kuwaitké ropy výpadky v doávkách ze Sovětského svazu. Jde také -z širšího hlediska- o ztrátu jedné z možností jak celkově rozšířit paletu dodavatelů ropy do Československa v zájmu menší zranitelnosti těchto významných dovozů v případě výpadku jednoho z dodavatelů. Československo utrpí přes své dosavadní postavení významného dodavatele zbrojního materiálu do Iráku porušením obchodních styků větší ztráty. V peněžních nevyčíslitelný zisk, pokud jde o pověst ve světě, tento krok ovšem jednoznačně zdůvodňuje.

PRŮZKUMOVÉ DRUŽICE

NAD IRAKEM

-rfe-

Když americký prezident Bush nazval iráckého diktátora Saddam Husseina lhářem pro jeho tvrzení o opětovném stahování iráckých invazních jednotek z Kuvaitu, měl pro to dobrý důvod: fotografie, pořízené průzkumnými umělými družicemi. Jejich technika je v nynějším konfliktu u Perského zálivu k nezaplacení, jak sdělili rozhlasové stanici Svobodná Evropa odborníci, dověděl se Západ vůbec poprvé ze snímků, pořízených těmito družicemi, o podezřelých pohybech iráckých vojsk a tedy o chystané invazi. Snímky těchto družic rovněž usvědčily ze lži iráckého prezidenta, když tvrdil, že se jeho vojska z Kuvaitu opět stahují. Podle Johna Pika, odborníka v oboru průzkumných družic a člena Americké federace vědců, mají Spojené státy na oběžné dráze pět takových družic. Pike řekl našemu dopisovateli ve Washingtonu, že tyto družice se pohybují ve výšce 400 až 800 kilometrů, nejmoder-

nější z nich, vyslaná na oběžnou dráhu loni, však může na příkaz ze země tuto oběžnou dráhu opustit, aby slétla níže a fotografovala přesně vymezenou oblast, o níž je zájem.

Původně byly tyto americké družice určeny pro sledování sovětské vojenské aktivity, mohou však kontrolovat i velké části Středního východu a Afriky. Cestu kolem světa urazí za půldruhé hodiny a jejich snímky jsou tak ostré, že odborníci mohou dokonce identifikovat i vozidla: zda jde o tanky, obrněné vozy nebo džípy. Podle Marcie Smithové z analytické služby amerického kongresu, "přečtou" tyto družice dokonce i poznávací číslo vozu.

Profesor John Scribner z Geortownské university ve Washingtonu nám popsal, jak fotografování pomocí těchto družic funguje: průzkumná družice vyfotografuje žádaný objekt pomocí teleskopu. Složitým procesem se tyto snímky rozloží na jednotlivé elektronické obrazy, velikosti poštovní známky, a ty se pak posílají jiným družicím, na vyšší oběžné dráze, kde jsou opět složeny a poslány do střediska ve Washingtonu, kde je odborníci analyzují. Americký prezident může mít takový snímek získaný průzkumnou družicí, na stole za půldruhé hodiny po vyfotografování.

OBMENY VEDOUČÍCH

KADRU:

Jiří Janotka

Lidové Noviny se v rubrice "Poslední slovo" zabývají výměnou vedoucích pracovníků. Mluví se a píše o tom, jak na tom jsme či nejsme s vedoucími pracovníky. Nemám k dispozici fakta, ze kterých by se dalo vyvodit, jaké je tempo obměny vedoucích kádrů, ale připadá mi pomalé a narůstající vzdálenosti od matičky Prahy se prý ještě snižuje. Kritéria jsou jasná - odbornost a charakter. Neměli bychom si

Manželé Tomkovy ...

matky své dospívající dcery nepouštějí rády.

»Protloukali jsme se, jak se dalo,« vzpomíná paní Tomková dál. »Nejmladší dceru Marcečku - v době otcova zatčení jí bylo devět let - si k sobě vzala teta v Praze. Ale nakonec jsme to nějak přežili...«

A paní Tomková se dostává na téma, které je jí milejší. Vypráví o svých dětech, o tom jak se uplatnily v životě a má věru být na co pyšná. Trošku neochotně vypočítává, co v Hrošce museli nechat: auto, zemědělské stroje, to všechno bylo a pak už nebylo.

Nechce se mi, ale musím ještě vrátit tok jejích myšlenek k tomu špatnému, na co se jí asi těžko vzpomíná.

»Cítíte vůči někomu zlobu?« ptám se a moje odhodlání taje v jejím úsměvu.

»Proč bych měla nenávidět

jednotlivé lidi, když tenkrát byla celá společnost nemocná.«

však plést charakter s názory, které lze střídat s udivující přesvědčivostí. Šašek zůstane šaškem, i když si místo svazácké košile navlékne třeba smoking kontrarevolucionáře. Existují snaživci, kteří dokázali během svého dlouhého života kolaborovat s nacisty, jásat, když nám v květnu 1945 přivezl Edvard Beneš svobodu a demokracii, vítat Vítězný únor 1948, žádat smrt pro oběti politických procesů, budovat na jaře 1968 socialismus s lidskou tváří a pak úspěšně normalizovat. Normalizačními prověrkami byli likvidováni lidé čestní, kteří neohnuli hřbet, ale zároveň s nimi byli odstaveni také ti, kteří pouze vsadili na nesprávnou kartu, kteří využili tehdejšího jarního kádového pohybu. Měňme a vyměňme co nejrychleji, ale věčně, bez emocí a především až poté, co jsme si ověřili, že místo původního vedoucího zaujme nový s přinejmenším stejnými předpoklady. Příležitost by měli dostat ti nejvíce schopní a ne ti nejvíce ctižádostiví a nespokojení. Zdá se, že dlouholetá společenská stagnace oslabila potřebu angažovat se a vyniknout a že se proto do popředí derou hlavně ti, kteří mají ctižádost více, než je zdravé. Hledejme proto i mezi těmi, kteří se sami nenabízejí. Když učitel vyvolá všechny žáky ve třídě, často zjistí, že ti, kteří se často hlásí, nejsou zrovna ti nejchytřejší. Měňme a vyměňme, ale tak, aby policie dokázala zvládnout vzrůstající kriminalitu, abychom si na Václavském náměstí nemuseli přidržovat peněženku, abychom se nevraceli domů se strachem, zda nám někdo nevyháčkoval dveře či neotevřel zámek planchetou. Měňme a vyměňme, ale tak, aby se návštěva u lékaře nerovnal sebevraždě, aby se nesnižovala výroba, nebyly prázdné obchody a fungovala doprava.

Loučím se. Mám trošku pocit viny. Vůči paní Tomkové, vůči panu Krupkovi. Jsou rádi, že je to všechno za nimi, a kdyby mohli, raději by nevzpomínali. Možná jsem otevřela Pandorinu skříňku zlých myšlenek, které měly zůstat zasuty prachem času.

Má to dnes cenu - jítit staré rány? Má to cenu psát o tom očistci, kterými muselo těch osmnáct projít a z něhož se někteří nevrátili? Neměla jsem raději poslechnout to skryté varování pana Křeše?

Ale pak jsem si vzpomněla na slova pana Krupky, kterými po počátečním váhání otevřel své smutné vyprávění:

»Možná že to nakonec prospěje. Ono je totiž ještě dost lidí, kteří by byli rádi, kdyby se vrátili staré dobré časy.«

A tak je možná tenhle text věnován právě jim.

Eva ŠŤKOROVÁ

Richard Hanzlík

Zodpovědné a vážené autority tvrdí, že komunistický režim na Kubě má své dny spočítány a diktatuře Fidela Castra bude odzvoněno. Po uvážení problémů, jimž je Kubě čelit, včetně těžkého zadlužení Sovětskému svazu a jeho bývalým satelitům ve východní Evropě a pravděpodobného zastavení subvence, jež držela kubánské hospodářství nad vodou, důvěrná zpráva prestižního britského magazínu The Economist uzavírá:

"Castro může použít svého obávaného ministerstva vnitra a tajné policie, aby si udržel, byť jen na chvíli, svou třicet let trvající pozici. Leč explozi se nelze vyhnout, napříč tomu, že převážně flegmatictí Kubánci jsou doposavad potichu. Nepokoj může klidně začít na havanské universitě, právě tam, kde mladý Castro sklídl první vavříny coby vzbouřenec proti diktátorovi Fulgenciu Batistovi. Někteří studenti Castra přezdili na el loco (pomatenec, pošuk, cvok atp.). Jeho čas může vypršet někdy v příštím roce". (Konec kurz).

Christian Anti-Communism Crusade, Aug.15,1990, přel.-rh-

Vdova po A.Sacharovi otrásá Gorbyho mýtem

(Elena Bonnerová je vdova po A.Sacharovovi, světoznámém sovětském vědci a hrdinném bojovníkovi za svobodu. Její článek byl otištěn v posledním vydání červenec-srpen- magazínu Freedom at Issue (Svoboda na scestí) pod záhlavím "Gorbačovův mýt". Následující výňatky by měly být užitečnou léčbou epidemie klamného klanění se Gorbačovovi, jež je zlobuvzbuzující.)

"Trvalo sedmdesát let, než byl zničen mýtus socialismu co nejprospěšnějšího a nejspravedlivějšího sociálního systému. Nebyly to miliony sovětských občanů zabitých v občanské válce a za kolektivizace vyhladovělých k smrti, popravených anebo zahynuvších v táborech, co zničilo onen mýtus. Nebyla to krev, prolitá v ulicích Budapešti a na Berlínské zdi, ani sovětské tanky v ulicích Prahy, ani miliony těch, co volili svýma nohama, na útěku z východní Evropy za lepším zítřkem, co zničilo onen mýtus. Co nakonec zničilo onen mýtus, byly prázdné police v úpadech a prázdná slova. Ukázalo se, že surrealismus není výhradně jen úpadečným směrem v umění, že je to i životní styl - život bez svobody, běžné potavy a bez přístřeší, uvalený na celou společnost mizivou menšinou...

Zrození Nového Mýtu

Mýtus socialismu se zhroutil, leč jeho zhoubné následky posud trvají a vymýtí je bude komplikováno zrodem mýtu nového - že Gorbačov usiluje o demokracii tvář v tvář opozici a že jediné, jak mu pomoci, je zachovávat ticho v Sovětském svazu a na Západě. Vliv nového mýtu se šíří od kolísajících liberálů Sovětského svazu k mnoha lidem na Západě, včetně pohlavárů předtím v našem tisku nazývaných dieharts a hawks (ti, co odporují do samého konce a jestřábi).

Gorbačov prosazoval nutnost perestrojky pro přestavbu, avšak nikdo se nezeptal, co hodlá stavět. Jeho slova 'demokratický socialismus' - byla vzata z minulosti. Není v nich o nic víc podstatnějšího než bylo v heslech "Socialismus - první fáze komunismu" a "Vyvinutý socialismus". Je sotva hodno hledat v těchto frázích význam, neboť únik od jednoho mýtu znamená návrat k našim starým způsobům, k životu surrealistickému, v němž všechno je nej nej (...já takoj drugoj strany něznāju, kte tak volno dyše čelavěk -pozn.překl.), zatím co popravdě 60 milionů lidí žije pod úroveň, pod hranici chudoby. A to je statistika pro zemi jako celek - v mohamedánských oblastech každá druhá či třetí osoba žije v nouzi.

Věznice národů

Sestašedesát let po tom, co byla přijata první ústava SSSR, byla s konečnou platností přijata úprava způsobu odštěpení republiky od svazu těchto. Podle toho, jak se na věci dívá Západ, existuje-li jednou takový zákon, měl by být respektován. Ovšem občanům SSSR je jeho obsah nadevšecko jasný, protože ho přezdili na 'Zákon o neodštěpení' kvůli překážkám stavěným něčemu takovému do cesty...

Jedno z nejranějších hesel perestrojky znělo 'Všechna moc Sovětům'. Když ale nagomo-karabachský Sovět odhlasoval spojení s Arménií, spadla klec, perestrojka upadla mne-nic-tobě-nic v zapomnění ve prospěch neznárodnosti konstituce, jež na jedné straně marní slovy o sebeurčení lidu, zatím co na druhé činí hranice svazových republik nedotknutelnými. Neexistuje utkáni, v němž by stát nesklídl vavříny, jinak tomu ani být nelze. Lidé v Karabachu trpí hladem, mnohé z nich násilně deportují do Arménie, nedávno postižené zemětřesením, dnes škrcené blokadou. Lidé ve světě mají hlavu plnou hladovění v Etiopii a apartheidu v Jižní Africe, zatím co osud arménského lidu, přivedený na okraj zkázy, je Západem považován za něco, co se týká výhradně Sovětského svazu...

Soustředění moci

Američanům je Gorbačov autor perestrojky, demokrat, osvoboditel východní Evropy, Muž dekády. Jeho jméno přidružují s mírem, prosperitou, sníženým rozpočtem na zbrojení a nižšími daněmi. Není o nic méně než kouzelník z pohádky. Další mýtus, ředa snad v růžovém. Ani zbla jim nezáleží na tom, co se za Gorbačova s lidmi v SSSR stane. Prapodivná reprisa historie

- nový kult osobnosti, tentokrát za velkou louží, nikoli v SSSR.

V moskevské ulici diskutuje americký turista s mladým Moskvanem, který diskusi uzavřel těmito slovy: "Když ho tak (Gorbačova) milujete, proč si ho, propána, nevezmete!?"

(Uplný text článku Eleny Bonnerové)

Nedostatek tiskařské černi v Sovětském svazu

MOSKVA (AP) - Nedostatek spotřebního zboží, způsobený tištěním příliš velké počtu rublů si teď uvědomuje sovětská vláda - má nedostatek tiskařské černi. Národní noviny Komsomolská pravda hlásily minulý týden, že Sovětský svaz má zásobu tiskařské černi pouze na dva až tři týdny. "Je docela možné, že se v krátké době zastaví stroje na tištění novin, pasů a rublů", psaly noviny.

Lid v Sovětském svazu souží nedostatky včetně chleba, cigaret a nedávno byl také nedostatek pětikopejkových mincí na podzemní dráhu v Moskvě. Ekonomové dávají vinu za nedostatek tiskařské černi tomu, že vláda tiskla příliš mnoho rublů, aby mohla platit dělníkům víc než byla hodnota jejich práce. Následkem toho se rubl stává bezcenným a produkce klesá. Sovětský svaz méně vyváží a proto není schopen včas platit své zahraniční účty. Když se ptali Sergeje Galkina ze Státního tiskařského výboru, zdali nedostatek černi znamená, že ruble budou brzy mizet, řekl tento novinář "Možná, že to tak bude dobré".

Autor souhlasil a poznamenal "Když to vezmeme logicky, na co potřebujeme peníze? Stejně není nic ke koupi". Článek byl otištěn pod sardonickým záhlavím "Marxův sen se uskutečňuje - peníze se zrušují".

NEW YORK - N.Y.

Státní soudce v New Yorku podepsal soudní rozkaz, dle kterého je zakázáno firmě St.Martin Press, aby pokračovala s prodejem (ve velkém) knihy o izraelské výzvedné službě, známe pod jménem Mossad. Právní zástupci izraelské vlády hájili stanovisko, že vydání této knihy ohroží životy a odhalí důvěrné informace.

HOUSTON - TEXAS

Dle oznámení NASA, nesprávně nasazené těsnění bylo příčinou unikání vodíku, jež zabránilo v minulém týdnu vyslání orbitového vozidla Columbie. Vesmírová agentie také oznámila, že další pokus o vyslání Columbie, již čtvrtý svého druhu, bude se konat příští týden v úterý.

FILADELFIA - PENNSYLVANIA

Nedostatkem hotových peněz soužene město, staroslavná Filadelfie, bude nuceno opět odložit prodej krátkodobých dluhopisů v celkové hodnotě 375 milionů dolarů, neboť Swiss Bank Corp. odvolala svou záruku na část nabídky.

Zavítáte-li do Chicaga

neopomeňte navštívit obchod F.PANCNER, Inc a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KŘÍŠTALOVÉHO SKLA z Československa a jiných zemí, čsl.KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích dámské ručně vyšívane BLŮZY, kuchyňské KOKENI, MLÝNKY atd'.

JEDETE DO ČESKOSLOVENSKA?

Máme pro vás praktické příručky k cestování:

AUTO-MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$3.25
MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$1.95
AUTO ATLAS ČESKOSLOVENSKA	\$6.50
PRAHA - plán města	\$1.95

SLOVNÍKY A UČEBNICE

Hals: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.50
Caha-Kramsky: Anglicko-český slovník	\$8.95
Trnka: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.95
Česko-anglická konverzace	\$3.50
Say it in Czech	\$3.50
Čeština pro cizince (Czech for Engl. speaking)	\$8.95
Pište správně česky	\$4.50
Česká mluvnice	\$8.95

Poštovné: Do \$5.00 - \$1.25,- Do \$25.00 - \$2.50,-

TUZEX potravinové balíčky nebo dárkové poukazy do Československa vyřizujeme spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402

Tel: (708) 464-3459

Letní obchodní hodiny od 1. června do 4. září 1990

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 5.00 večer.

Sobota od 9.00 ráno do 5.00 večer.

V neděli zavřeno